

iSKRICE

Februar 2024

Pred nami je že druga polovica šolskega leta. Dan se je začel daljšati, tudi narava se bo kmalu začela prebujati in z njo prvi znanilci pomladji. In na plan so pokukale prve letošnje Iskrice. V minulih mesecih smo vam učitelji dali priložnost, da kaj novega spoznate, odpotujete v nove resnične in pravljične/namišljene svetove, krepite svoja prava prijateljstva in z njimi stopate v svet dogodivščin. Takih, ki jih ne pozabite kar tako, takih, ki vam ostanejo v spominu, jih zapišete ali pa jih poustvarite glede na obstoječa literarna besedila – od Minotavrov, Butalcev, pretepačev, Uršk in Povodnih mož, balonov ...

Višji razredi so v oktobru dobili nalog, da raziskujejo tudi nelepo/težko preteklost naših prednikov, leto 1943. Bil je čas vojne in okupatorja, čas drugačnih iskric od teh, ki jih berete. Tudi tuji jezik je bilo v tistih časih v Žireh drugače slišati kot danes, ko z njim stopamo v svet. In kar nekaj tujejezičnih zapisov je stopilo v to številko šolskega časopisa.

Preglejte, podrsajte, poiščite svoj zapis ali pa zapis sošolca, prijatelja.

Petra Novak

Slika na naslovnici: Lara Podlesek, 8. c

MOJ DEŽNIK JE LAHKO BALON

Bil je vetroven dan. Šel sem ven in na tleh je ležal dežnik. Poizkusil sem, če lahko leti. Hotel sem oditi v Los Angeles. Do tam sem letel štiri ure. Ko sem prispel, sem takoj videl Lebrona Jamesa. Priletel sem do tal in potem sem ga takoj vprašal, če se gre košarko. Ni me razumel, ker ne govori slovensko, jaz pa je znam angleško. Šel sem do nekoga, ki govori slovensko in angleško. LeBron je rekел, da se strinja. Naučil se je slovensko. Potem takoj sva se šla košarko. Ko je bilo konec, sem itak vedel, da bo LeBron zmagal. Za spomin mi je dal od njega dres.

Aljaž Modrijan, 3.a

Letel sem nad gorami, pristal sem šele, ko sem preletel gore. A pristal sem v deželi čarovnije. Ta dežela je bila res čarobna. Na poti sem videl hišo, ki je imela noge, potem pa še čarovnico na metli. Šel sem naprej, dokler nisem naletel na bogove. Dali so tako moč, da sem lahko gledal čez zidove in potoke. Vprašal sem jih: »Kako naj se vrnem domov?« Odgovorili so mi: »Tako kot si prišel.« Šel sem po dežnik in se vrnil domov k atiju in mami. Res sem se imel lepo, ampak še lepše se imam doma.

David Štremfelj, 3.a

Letel sem nad travniki in polji, priletel sem v mesto duhov. Ko sem se spustil, sem pristal na zapuščenem gradu. V gradu so strašili grozni duhovi s pištolo v roki. Skoraj so me ubili. Stekel sem na streho in razprl dežnik. Poletel sem, letel, letel in letel. Potem sem prišel v zapuščeno državo Švico. Tam so bile grozne pošasti. Poletel sem v zrak. Lovila me je ognjena ptica. Zatekel sem se v zapuščeno trgovinico. Notri so strašili zombiji, po tleh so ležali mrtvi ljudje. Neki zombi me je ujel in me zaprl v kletko ...

Staš Mlinar, 3.a

Z mojim dežnikom sem letel nad Sorico. Pod seboj sem videl travnike in gozdove. Potem sem prišel v deželo žog. Tam so bili moji bratranci. Povedali so mi, da žoge lahko odtrgaš z dreves. Žoge so bile tako lepe, da smo jih vsi odtrgali. Potem smo se zelo dolgo igrali. Čez nekaj časa smo se naveličali igranja. Preden sem odšel, sem odtrgal še žoge za starše. Prišel sem domov in staršem dal žoge.

Nace Bogataj, 3.a

Bil je vetroven dan. Na travi sem zagledal rdeč dežnik, ki me je ponesel do New Yorka. Tam je bila celo leto noč. Pristal sem na majhni hiški. Skozi dimnik sem zlezel v hišo. Ko sem vstopil, je bilo vse tiho, razen v kuhinji je svetila luč. Šel sem pogledat in zagledal sem 7 palčkov, ki so pekli palačinke. Vprašal sem jih, če se jim lahko pridružim pri večerji. Rekli so, da lahko. Ko sem pojedel, sem se vrnil na domačo posest.

Gal Novak, 3.a

Letel sem nad Triglavom, letel sem z dežnikom. Ura je bila deset do enajstih. Spodaj je bila Kranjska gora, tam mi je Gal svetoval, naj grem v Barcelono. Tam sem videl stadion, ki je imel ime Camp new. Tam sem srečal Rafinija, zraven njega je bil Levandovski, Pedri Gavi, Guldogan, Trstegen in Pena, tudi trener Čavi je rekel: »Bi prišel v Barcelono?« Rekel sem: »Ja.« Tam sem dobil champion ligo prvakov. Zmagali smo pet proti nič. Tam smo se poslovili.

Lenart Podobnik, 3.a

Poletela sem nad reko Savo. Tam so bili moji prijatelji: Tadej, Tinkara, Mija, Mark, Peter in Gal. Vsi so me začudeno gledali in mi kričali: »Da ne boš padla!« Oddaljila sem se in nisem jih več videla. Priletela sem v državo Alikondijo in tam živijo vse živali. Dežnik me je pustil tam, medtem ko sem se potepala, je on šel v deželo dežnikov na kavo, saj tam dežniki oživijo. Nekaj živali sem videla na drevesih. Ko me je prišel iskat dežnik, sva šla domov.

Nena Erznožnik, 3.a

Ko sem z dežnikom poletel od doma, sem pogledal dol. Videl sem napad na dvojčka 11. 9. 2001 v New Yorku in sem se prestrašil. Potem sem videl zelo velik park. Ravno takrat sem videl svojo mami v njem. Pristal sem in ukazala mi je, naj zapustum park, ker je samo za velike več kot 156 centimetrov. Ven sem šel in hodil do ceste. Potem je do mene priletel moj dežnik. Prijel sem ga. Odletela sva nad oblake za dolgo časa. Potem sva razbila streho naše šole in jaz sem pristal na svojem stolu v naši učilnici. Zbudil sem se potem, ko je učiteljica razlagala, da bomo napisali, kaj smo doživelki med potovanjem.

Gabrijel Miladić, 3.a

Bil je veter in mene je dvignilo v zrak. Zelo sem se bala, ampak kar sem rekla, mi je naredil. Peljal me je v Maribor. Tam je bilo veliko ljudi, tudi veliko stavb je bilo. Stavbe so bile velike. Tam so me ljudje povabili v grad. Grad je bil zelo lep. Sobe so bile zelo lepe in čiste. Rekli so mi, da lahko prespim. Rekla sem, da ne morem, ker me pogrešajo. Potem sem šla ven, razprla dežnik in odletela domov.

Tinkara Bašelj, 3.a

Včeraj sem šel z letečo barvico v New York. Tam sem zagledal velik park. Tam sem se ustavil. Tam sem zagledal otroke, ki so odpirali knjige in so postali kar so prebrali iz knjig. Potem sem postal vstopalec v ekrane. Kar sem zagledal, sem šel noter. Notri sem počel kar sem hotel. Tam sem se zelo zabaval.

Mark Vidmar, 3.a

Letela sem nad Medvodami in sem videla reko Soro. Na travi sem zagledala kolono mravljev. In sem zaprla dežnik in pristala na travi. Po petih minutah so prišli ljudje s puškami. In hitro sem odprla dežnik. Šla sem v žiri in sem srečala nove prijatelje in so me poklicali, da se gremo žogat.

Lejna Škrgić, 3.a

Nekega sončnega dne je kar naenkrat začel padati dež. Odprl sem dežnik in puf, dežnik je poletel v zrak. Gledal sem hiše letel višje in višje. Poletel sem v vesolje in videl planete in zvezde in tudi marsovce. Pristal sem na planetu sladkarij. Tam je bilo na milijone bonbonov, lizik in drugih sladkarij. Ampak, če poješ en bonbon ali liziko, greš v zapor. Zato sem raje vzel toliko sladkarij, kot sem le mogel. Poletel sem na Luno in videl, da se notri skriva neka stvar, zato sem šel notri. Videl sem zajca. Zato nisem šel bližje, da ga ne bi prestrašil. Hitro sem šel nazaj na planet sladkarij. Vzel sladkarije in jih dal zajcu. Zajec je takoj pogoltnil bonbone. Jaz pa sem skočil na dežnik. Zajec mi je rekel: »Hvala!« Rekel sem mu: »Ni za kaj.« Šel sem se nazaj na zemljo. Mami in atiju sem pokazal sladkarije in smo jih jedli do večera. Šli smo spat in sanjali. Ko smo se zbudili, smo pojedli še malo sladkarij, potem pa smo šli na Javorč. Na Javorču sem videl tudi najboljšega prijatelja Žana.

David Potočnik, 3.a

Bil je lep sončen dan in sem se igrala z novo žogo, ki mi jo je kupila mami. Nekega dne je prijetel moder dežnik in sem se ga prijela za ročaj. Poletela sva med oblake in nisem nič videla. Videla sem veliko hiš in blokov. Ko sem letela z dežnikom, sem videla tudi veliko vrtčevskih in šolskih otrok, ki so se igrali na lepem travniku. Zelo je bilo lepo, ker sem se ustavila na travniku z rožicami. In prišla sem nazaj v šolo.

Zala Peternelj, 3.a

Bil je lep sončen dan, da sem se odločil, da se grem igrat. Potem je zapihal veter in me je odpihnilo. Pihalo me je in pihalo. Prišel sem v deželo ziplajnov. Veter me je lepo odložil na tla. Tam sem srečal Gala, Liana in Aljaža. Tam smo se odločili, da se gremo igrat. Preskočil sem vse stopnje, da bi prišel na Aljaževo stopnjo. Ko sem bil na sredini, je začelo pihati, grmeti, deževati. In so mi klicali, da naj grem dol, a nisem hotel. Šel sem do konca. Ko sem končal, sem padel na tla. Prišli so rešilci in so me peljali v bolnico. Na koncu sem bil bolje. Reševalci so poklicali moje starše, da me pridejo iskat.

Peter Kunc, 3.a

Bil je sončen dan. Igral sem se na travniku, ko je pričelo deževati in sem se prijel dežnika in me je odneslo v nebo. Tam sem videl veliko cest in stolpnic. In nisem videl letala, ko sta mi odletela čevlja in sem bil bos. Zmrzoval sem in sem zaspal in sem se zbudil v gozdu. Videl sem volka, medveda in sokole. Preskočil sem volka, da bi zbežal. Potem sem se skril v grmovju, kjer me niso našli. Zagledal sem nekaj svetlečega in sem šel pogledat. Videl sem prijatelje. To so bili: Peter, Žan, Tadej, Lenart, ki so se igrali nogomet, razen Žan je igral igrice. Nato sem zaprl dežnik in se pridružil igri nogometa. Ob zabavnih igri smo pozabili na čas, zato sem hitro zgrabil za dežnik in odletel domov.

Lijan Biljali, 3.a

Ko sem letel z dežnikom, sem zagledal mejo med Slovenijo in Italijo. Pristal sem v Italiji. Tam so bili moji prijatelji. Najprej smo šli gledati tekmo skoraj vsi, razen Zale, Tamare, Nene in Lejne. Jaz in Peter sva najbolj glasna navijača. Potem smo igrali nogomet. Zmagali smo in zato smo šli kuhat špagete. Imeli smo se zelo lepo.

Tadej Poljanšek, 3.a

Letela sem nad Vršičem, tam v koči je bila tudi moja prijateljica Lisa. V koči sva popili en ča, nato sva šli v London, tam sva srečali bratranca. Ime jim je: Adam, Benjamin in Jakob. Potem smo se poigrali in šli domov.

Ko sem prišla nazaj v Koper, sem zagledala mami in atija. Skupaj smo šli v trgovino. Ko smo prišli iz trgovine, smo šli domov. Ta dan je bil najboljši od vseh.

Tamara Klemenčič 3.a

Z dežnikom sem letel na Triglav. Ko sem letel, sem odspodaj videl pesek. Potem sem prišel na bivališče. Odločil sem se, da bom tam prespal. Spal sem. Ko sem spal sem slišal veter, ki piha. Pihalo je zelo močno. Tako močno, da me je odpihnilo v prepad. Bil sem v prepadu. Tam sem videl Liana. Z Lianom sva videla moj dežnik. Lian je rekел, naj grem po dežnik. Ko sva videla Gabrijela, smo se skupaj odločili, da gremo v gostilno nekaj pojest. Gabrijel je rekel: »Gremo za dežnikom.« Jaz sem bil za, Lian tudi. Potem smo šli. Ko smo leteli, se nam je strgal dežnik. Jaz nisem vedel kaj naredit. Gabrijel je rekel, da damo na dežnik cunjo.

Žan Bogataj, 3.a

Če bi imela jaz tak dežnik, bi poletela v Novo mesto. V Novem mestu imam rezervacijo za Terme Krka. Šla sem na tobogane in v jacuzzi. Šla sem plavat, se potapljat. Šla sem domov in pojedla tople kuhane makarončke. Potem sem gledala televizor in zaspala z dežnikom. Naslednje jutro sem spakirala in sem šla domov z dežnikom. Ati in mami sta zaskrbljeno poslušala zgodbo, ampak bila sta vesela, da sem se vrnila.

Mija Mohorčič, 3.a

Bilo je nekega sončnega dne. Lep dan je bil. Med tem sem izkoristila, da me dežnik popelje v lepo deželo skrivnosti. Tam so bile živali. Zelo so bile prijazne z mano. Ko sem vstopila, sem se malo ustrašila. Potem naprej se nisem več bala. Potem so me vse živali peljale do velikih, majhnih kristalov. Tam so mi kar usta zastala od navdušenja. Rekla sem živalim, da so tako prijazne do mene, da jim tudi jaz kaj novega pokažem. Šele zdaj se je spomnila, da je bilo že enkrat s vsemi svojimi priateljicami. Pokazala sem živalim še več kristalov. Ko so priše tja, so vse živali poskakale na mene. Vse so bile tako težke, da sem še jaz padla na tla. Na koncu smo se vsi pobrali in smo utegnili še speči palačinke.

Melina Kopač 3.a

Nekega dne je bil deževen dan. Bil sem na sprehodu z atijem in mamico. Imel sem čisto običajen dežnik. Potem sem pogledal dol in sem se dvignil. Letel sem med zvezdami in planeti. Kar naenkrat sem se začel spuščati in pristal na planetu Krof. Tam sem pristal in videl, da je vesoljska ladja podobna krofu, hiše so bile podobne krofom, še vesoljci so bili podobni krofom. Potem je prišel vesoljec Dit. Ponudil mi je krof in bil je tako okusen, da me je spravil v boljšo voljo. Rekel je »krofa trofa krof«, ki naj bi pomenilo, te krofe odnesi domov. Zapihal je veter in me odnesel domov. To je bila najbolj sladka dogodivščina doslej.

Vid Pintar, 3. c

Doma imam lep moder dežnik. Bil je tako velik, da sem se lahko skril v njega. Enkrat sem ponesreči z žogo razbil vazo. Ko je to videla mami, je rekla: »Takoj pospravi in ne igraj se več notri. Skril sem se v dežnik in zaspal.

Zbudil sem se v zraku. Z dežnikom sem letel nad Ljubljano. Videl sem vas Nogometarija. Na drevesu so rasle zoge in goli. Videl sem, da so se na vasi igrali Messi, Ronaldo in Mbappe. Igrali so nogomet. Pristal sem, zaprl

dežnik in jih vprašal, če se lahko igram z njimi. Dovolili so mi in smo se igrali, dokler se nismo naveličali. Potem sem se poslovil in odletel nazaj domov.

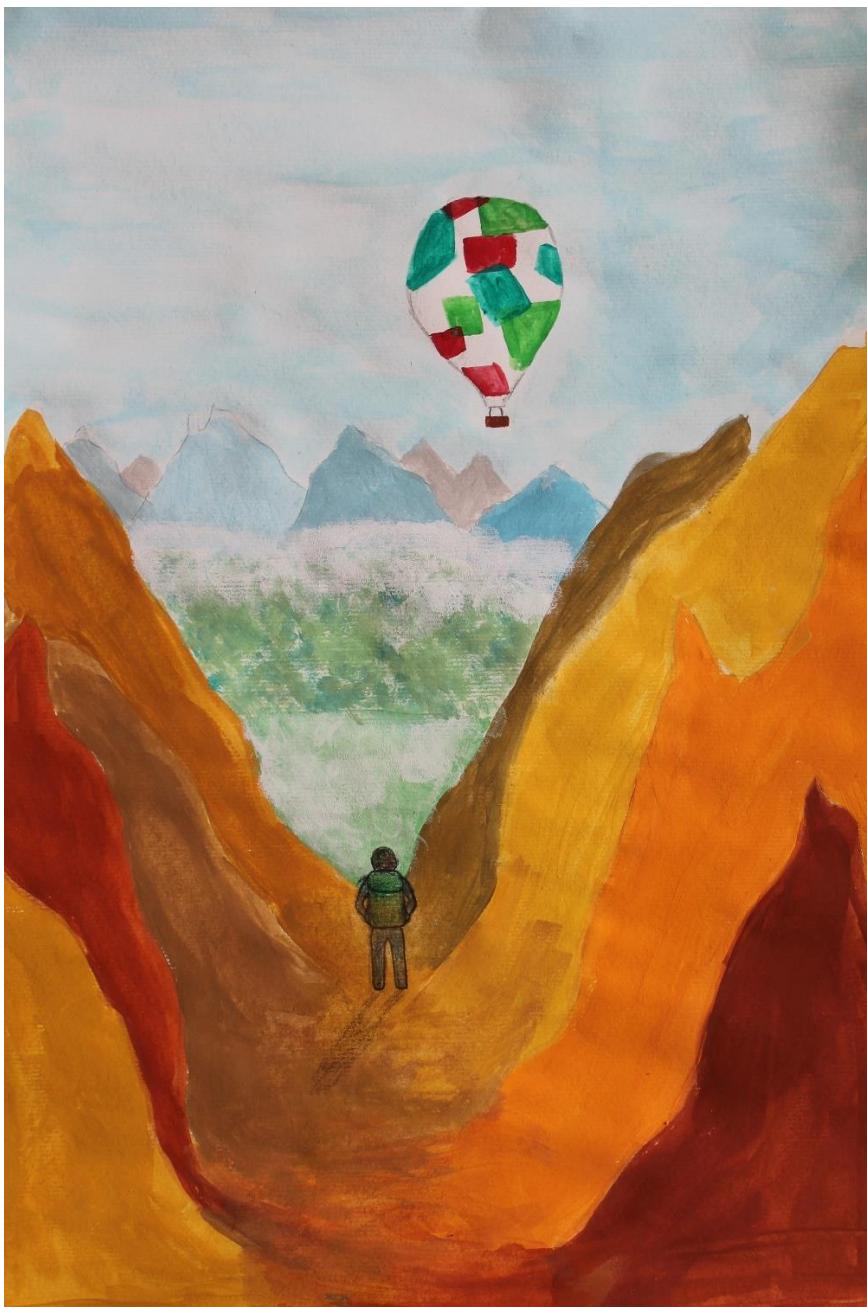
Lovro Žakelj, 3. c

Zunaj je padal dež. Vzela sem mavričen dežnik in šla ven. Naenkrat nisem čutila več tal. Bila sem v zraku.

Poletela sem nad Žiri. V zraku sem srečala letalo. Pozdravila sem ga. Videla sem mini hiške. Priletela sem v deželo Venčkov. Ko sem pristala, sem videla prelepe venčke. V tej deželi so bile hiše iz venčkov. Prebivali so ljudje, ki so imeli venčke na glavi. Oblečeni so bili v bele obleke. Fantov pa ni bilo. Srečala sem prijazne otroke. Ime jim je bilo: Anka, Leja, Iza, Micka in Jera. Rekle so, naj utrgam par venčkov, ki so rastli na travniku. Par sem jih vzela.

Spet sem razprla dežnik in odletela nazaj v Žiri. Tam so me pričakali člani družine. Dala sem jim venčke in bili so zelo lepi.

Sara Jelenc, 3.c

Alanija Jenko, 9. a

ČAROBNA KAPA

Nekoč je živelka deklica po imenu Anja. Nekega dne je šla nabirat v gozd jagode. Hodila je in hodila. Naenkrat se je izgubila v temnem gozdu. Kmalu je srečala ptico in jo vprašala, če ve, po kateri poti mora domov. Ptica ji je pokazala pot. Deklica se ji je zahvalila in odšla po poti. Prispela je do gradu. Stopila je in zagledala kapo. Kapa je bila čarobna. Bila je črne barve in imela je zlat trak. Deklica si jo je dala na glavo, kapa je spregovorila. Bila je čarobna kapa. Deklici je povedala, da bo vedno vse vedela in znala, če jo bo vedno nosila na glavi. Deklica se je tako spomnila poti in skupaj s kapo sta odšli domov. Na poti sta nabrali še jagode, maline in borovnice. Živeli sta srečno do konca svojih dni.

Živa Šubic, 3.a

ŠOLA ZA PRETEPAČE

Ko sem začel hoditi v šolo pretepačev,
sem videl, kako se nekdo potepa.
Ko sem prišel notri,
sem videl, da pretepa.

Na začetku sem se bal,
ampak postala sva prijatelja.
Rekel sem: »Ne bom se vdal!«
In postala sva pisatelja.

Napisala sva pesem skupaj
in si rekla: »Ne obupaj!«
Pesem je bila lepa
kot nekdo, ki se pretepa.

Zdaj je že konec
te šole pretepačev,
zdaj se je začela
šola krojačev.

Tim Govekar, 4. c

V ŠOLI ZA PRETEPAČE

Nekoč živel je en pretepač,
z njim v šolo je hodi še en razgrajač,
eden imel je velik nos,
drugi bil vsem pretepom kos.

Na hodniku sta se srečala
in učitelja spotaknila,
učitelj ravnonokar je pil,
zato je prav vse polil.

Ko sta k zgodovini pretepanja prišla,
sta istega učitelja zagledala,
on glasno je zavpil,
in sebe kar takoj polil.

Vsi so se smejali
in s prstom nanj kazali,
v ti šoli se pač tako godi
in tako bo ostalo za vse dni.

Erik Cankar, 4. c

Bor Kopač, 7. c

Adam Pivk, 5. c

KAKO JE KANAL DOBIL SVOJE IME

Nekoč je živel hudoben Trol. Iz svojega brloga je prihajal vsak dan in si iskal hrano. Nekoč pa je prišel v vas, ki ni imela imena. Vaščanom je rekel: »prinesite mi vašo živino!«

Vaščani so ga ubogali. Tako so pograbili par ovac in jih prinesli Trolu. To se je ponavljano dan za dnem. Velikan je prišel, vzel, odšel. Ko pa se je nekoč zgodilo, da je vaščanom zmanjkalo živine, so Trolu ponudili ostale stvari. Saj če ne bi tega storili, bi jih Trol pozrl. In spet se je vse ponovilo. Trol je prišel, vzel in odšel. Ljudje so bili že čisto bledi in obrisi kosti so se jim videle skozi kožo roke. Ampak neka deklica Matilda je bila zelo pametna. Nekoč je vaščanom dejala: »Ljudje, Trol nam bo pozrl vse, če ne bomo nekaj ukrenili! Ampak imam načrt!«

Povedala jim je za načrt in vsi so se lotili dela – tudi otroci. Spletli so veliko mrežo in jo razgrnili pod mogočno lipo. Na vsak kot so privezali vrv in jo z drugim koncem privezali na debelo lipovo vejo. Matilda je napisala listek in s travo zagrnila mrežo. Nastavila je tudi mizico in nanjo je položila hrano. Nato so se vsi skrili v svoje

hiše in zagrnil polkna. Ko je zjutraj prišel Trol, je prebral na listku: DANES SMO ODŠLI NA POHOD. PROSIMO, DA VZAMETE KAR SAMI HRANO DOL Z MIZE. TVOJI MEŠČANI. Trol je s tako silo skočil k mizi, da se je mreža strgala, in Trol je naredil pravi kanal in se udrl v njega. Trola niso nikoli več videli in po kanalu, ki ga je izvrtal se je tista vas imenovala Kanal.

Neca Smerkolj Mrak, 5. c

Črt Kozamernik, 9. b

Pred davnimi davnimi časi je obstajalo mesto Kanal. To mesto je bilo zelo umazano in poplavljeno. Nekega dne pa so zgradili velike kanalne sisteme. Ti sistemi so delovali brezhibno. V te kanale se je naselil stari čarovnik, ki je s svojo magijo uničil vse cevi. Le ene cevi ni našel. Ko so meščani to izvedeli, so tega starca izgnali iz mesta. Mesto je spet poplavila voda. Na plan je prineslo skrito cev. Ko se je mesto rešilo poplav, so to cev odpeljali v muzej.

Tako je mesto Kanal dobilo svoje ime.

Jurij Cankar, 5. c

Nekoč pred davnimi časi je živel kralj, ki je bil malo nagajiv. Živel je v kraju, se je imenoval po njemu. Kraj se je imenoval Nagajivec.

Kralj je bil nagajiv in velikokrat je ponagajal kuharjem. Zaradi njegovih šal so morali veliko hrane vreči v kuhinjski kanal. Ta kanal pa se je vse bolj in bolj polnil. Ker kralju ni in ni zmanjkalo šal, je kanal začel pokati po šivih. Kuharji so poklicali kralja, da preveri težavo, a ravno v tem trenutku je kanal razneslo in vse vrglo kralju v glavo.

Zaradi tega dogodka so se kuharji pošalili iz kralja in ga začeli klicati Kanal. In tako je ta kraj dobil novo ime.

Maja Prosen, 5. c

Pred davnimi, davnimi časi sta bila dva bregova. Na eni strani je bil levi breg na drugi pa desni breg. Vmes med bregovoma je bil strašni kanal, ki je bruhal ogenj.

Vaščani obeh bregov so se stalno kregali, vendar pa se niso upali čez ta grozni kanal. Nekega dne so se odločili, da premagajo zmaja, ki živi v kanalu. Zbrali so tri najpogumnejše može z obeh bregov. Prvi se ga je lotil z mečem, a je bil zmaj čisto prevelik, zato ga je pojedel. Drugi se ga je lotil z vrvjo, a je bil zmaj čisto premočan, zato je vrv raztrgal. Tretji se je dolgo pripravljal na ta dan, ker je upal da će zmaga, se bo lahko poročil s princeso drugega brega. Šel je v kanal z upanjem, da bo premagal tega groznega zmaja. Najprej mu je zvito podtaknil speči napoj, zaradi katerega je trdno zaspal. Z ostrim mečem mu je prerezal trebuh in iz njega potegnil dva bojevnika. Nato mu je z mrzlo vodo iz kanala napolnil telo, da je pogasil ves ogenj v telesu. Zmaj iz kanala ni nikoli več bruhal ognja.

Bojevniki so se srečno vrnili domov, sklenili so premirje, junak se je poročil s princeso drugega brega, čez kanal so naredili most in ker je ta kanal združil oba bregova so ga poimenovali Kanal miru.

Lisa Nicoletti, 5. c

Jan Poljanšek, 9.c

Vita Pečelin, 5. c

O PRAVLJICAH IN PESMIH

Pravlje se vsak otrok veseli, ljudske,
avtorske, kakšne so, je vseeno,
važno je, da prebereš vsaj eno.

Pesmi niso čisto nič manj vredne,
a so v rimah kar poredne.
Nič zato, če so bolj nagajive,
za ta dejanja niso prav nič krive.

Vsak pozna vsaj eno, kdor pa ni za pesmi poredne,
pa nič zato, saj niso dobesedne.

Nekaj skupnega pa imajo pesmi in pravljice,
da vse imajo rep in glavo in poetično zastavo,
vse življenje je ena sama zgodba,
tudi pesmi spadajo med življenje,
a imajo drugo mnenje.

Nekaj pa na svetu je problem, da se Zemlja uničuje,
zato pa je zgodba in pesem,
da se nad tem kriminalom pritožuje.

Tiberij Padovec, 6. a

PESEM

Pesnik piše pesmi,
a meni pa ne gre.

Katarina Vidmar, 6. a

OSEBE S POSEBNIMI POTREBAMI

Osebe s posebnimi potrebami
so drugačni ljudje,
o njih žal premalo se ve.

V življenju čaka ovir jih veliko,
a z močnim trudom in voljo
lahko premagujejo jih z odliko.

Ste že slišali za invalide?
Vse življenje na vozičku sedijo,
tako zelo stati si želijo.

Kaj pa gluhi, slepi in tisti,
ki težko govorijo?
Ti v družbi težko se sprostijo.

A v družbi lahko so tudi zabavni,
zato v družbo sprejmi jih tako,
da njim luštno bo.

Bodimo prijazni
tudi do tistih otrok,
ki bolni so,
in pogumno bolezni se upirajo.

Če koga s posebnimi potrebami poznaš,
brž z njim druži se,
saj sam res ne veš,
kako težko mu je.

Hvala za pozornost in posluh,
zdaj pa hitro –
naj se z njimi druži vsak tadrug!

Katarina Dolenec, Laura Gaser, 7. b

SVET RAZNOLIKOSTI

V svetu raznolikosti enkratni smo vsi,
saj hodimo po poti,
kjer zmeraj najde se nekdo,
ki naredi korak ljubezni in dobrote.
Pot, polna sreče, radosti in sprejemanja,
lahko nariše
sliko z najlepšimi barvami.
Pokažimo razumevanje do ljudi s posebnimi potrebami.

Mihail Bavdaž in Žan Trček, 6. a

NAŠ POET

Naš prvi slovenski poet,
bil je pravi pesnik a ni znal pet.
Julija njegova prva ljubezen je bila,
a na žalost ni ga marala.
Bila sta si usojena,
a nikoli nista skupaj bila.

Naš poet užaljen bil,
na koncu še prijatelja je zgubil.
Pesmi pisat je začel,
nam poklonil je Zdravljico.
In s sedmo kitico še himno.

Pesmi pisal je s čustvi,
katera so mu dala navdih.
Ker preživiljal je take trenutke,
da je najraje zadržal dih.

Ni bil trdoglav, bil je doktor,
in vedel je, kaj imajo otroci radi.
Nikoli mu ni zamakalo fig,
vsi so ga imeli radi.
Čopiči ali platna ga niso zanimali,
raje je imel je Julijo in pesmi.

Takrat če bi mu povedal,
da nekoč bo on slaven.
On zanikal bi in ne bi verjel,
on je s pesmijo v srcu
navdušil čisto vse.

Napisal je veliko lepih

in s čustvi napolnjenih pesmi.
In z njimi je preživel
vse svoje dni.

Mihael Bavdaž in Lovro Mlinar, 6. a

PESMI NI LAHKO NAPISAT

Pesmi ni lahko napisat,
rabiš domišljijo,
kitice, verze, vse to moraš skupaj spisat
in še kakšno slikco mor'š narisat.

Pesmi ni lahko napisat,
še posebej, če te motijo,
ati, mami, sestra, brat,
ne dajo ti miru, ker moraš spat.

Pesmi ni lahko napisat,
najprej s svinčnikom napišeš,
z nalivnikom prevlečeš,
in še s tem čas zavlečeš.

Drejc Pečelin, 6. a

PESEM

Jaz težko pišem pesem,
ker se ob njej vedno tresem,
jaz težko napenjam si možgane,
še bolj kot moj bratec Brane.

Taka pesem je bolezen,
kot bila je moja prva ljubezen.
Tega nočem in ne bom
nikoli več, ker nisem tak slon.

Tian Bizjak in Nace Oblak, 6. a

MIHA DOLETIJO TEŽAVE

Miha živi v Škofji Loki. V 3. razredu je opazil, da ima težave z vidom. Vedno slabše je videl in zdravnik mu je rekel, da je slaboviden. Ker je Miha čez čas tako slabo videl, je moral iti v šolo za slepe in slabovidne. To mu ni bilo lahko, saj je na šoli, ki jo je takrat obiskoval, imel zelo veliko prijateljev. Zato se je težko poslovil od njih.

V novi šoli se je Miha zelo težko vključil v družbo. Zelo težko se je naučil Braillove pisave.

Kmalu pa je imel v šoli manj težav. Dobil je tudi nekaj prijateljev in se zaljubil v punco Emo. Šola mu je šla dobro in imel je lepe ocene. Ko je zaključil deveti razred, je šolanje nadaljeval na srednji šoli. Tudi v nadaljevanju svojega življenja je bil uspešen. Na svojo slabovidnost se je navadil in se kljub temu v življenju imel lepo.

Loti Plantan, 6. a in Julija Jenko, 6. b

INVALIDI IN KULTURNA DEDIŠČINA

Kulturna dediščina je to, kar so nam zapustili predniki in moramo ohranjati tudi naprej. V Žireh je to na primer klekljanje, čevljarstvo, Matevžkova hiša, kisanje zelja, bunkerji ... Zaradi bunkerjev pa je tudi že kdo postal invalid.

Invalidi se ne morejo ukvarjati z vsemi športi, težje jim je tudi pri vseh vsakdanjih opravilih. Zato pa jih lahko vključimo v varovanje kulturne dediščine. Tisti, ki je brez rok, lahko kisa zelje z nogami v sodu. Tisti, ki je brez nog, lahko kleklja: navzkriž, noter, ven, navzkriž. Tako lahko izdelamo sukanis, ki je značilen za Žiri. Tisti, ki je gluhi, lahko izdeluje šopke, plete košare, drugi pa ga pri tem opazujejo in se tako naučijo.

V zameno bi jih ostali ljudje lahko peljali v muzeje in na razstave ter na prireditve, kjer pojejo ljudske pesmi. Lahko bi tudi nabrali drobnjak, naribali zelje, prodajali naklekljane prtičke ...

Menim, da imajo tudi osebe s posebnimi potrebami veliko možnosti, da prispevajo k ohranjanju kulturne dediščine.

Ula Novak, 6. a

NEVIDNA SEM PRIŠLA V ZBORNICO

Nekega dne mi je skrivni detektiv z imenom Sherlock Holmes dal skrivni napitek, ki me je naredil nevidno. Zaupal mi ga je za preiskavo v šolski zbornici.

Ko sem popila napitek, sem postala nevidna, a ne za dolgo. Trajal je samo kakih petinštirideset minut. Izmuznila sem se v zbornico in notri je bilo vse mogoče. Avtomat za kavo, avtomat za čaj, avtomat za prigrizke, sponke, fotokopirni stroj in mize s stoli. Bilo je neurejeno. Sponke so ležale po tleh, stoli so bili polomljeni, mize so bile popraskane in umazane. Videla sem spričevala, ampak ne od učencev. To so bila spričevala vseh učiteljev na šoli. Vzela sem eno od spričeval in notri so bile same petice. Zatem sem videla listek, na katerem je pisalo, da so odšli na žur. Zdeleno se mi je nenavadno, kajti učitelji bi morali biti ta čas v šoli.

Šla sem ven in zaslišala glasbo. Prihajala je iz športne dvorane. Pokukala sem in videla učitelje, ki plešejo. A so si zaslužili, ker so cel čas delali. Preiskava je bila neuspešna.

Lucija Škvarča, 6. a

KOT DA SEM ČEBELA

Danes smo vse čebele delale nekatar, ko se je vse zatreslo. Vsi smo se čudili in odletel sem iz čebelnjaka ter zagledal dva fanta, ki sta v čebelnjak vrgla plastenko. Zanimalo me je, kaj se dogaja izven čebelnjaka, zato sem šel raziskovat zunanjji svet. Ko sem letal naokoli, sem na travi videl veliko belih škatlic. Ogledal sem si jih od blizu in bile so polne porabljenih cigaret. Opažam, da veliko ljudi hodi na sprehode in nekaterim iz ust se kadi dim. Kar naenkrat je začel padati dež. Kapljice dežja so bile drugačne kot ponavadi, zato sem pomislil in ugotovil, da ljudje zelo onesnažujejo okolje. Medtem ko sem letal naokoli, sem opazil velike dimnike, iz katerih je dim neslo ven, kot da videl eksplozijo. Opazil sem tudi, da po cestah vozi veliko avtomobilov in tovornjakov. Ušesa so me od bobnenja zbolela. Raziskal sem tudi gozd in na nekaterih predelih sem se spraševal, kje je gozd, kje so drevesa. Začel je pihati tako močan veter, da je pulilo drevesa in nato so se začele dvigovati reke. Pod menoj je naraščala voda na vse strani. Nikjer nisem mogel pristati, saj bi me kar odneslo. Čez nekaj ur, ko so poplave prenehale, sem na nadaljeval pot. V mestih so tulile sirene in veliko hiš je poplavilo. Zatem sem se odpravil naprej. Potreboval sem počitek in zato sem pristal, a ravno takrat sta me želeta pomečkati dva otroka. Lovila sta me, ampak sem jima ušel in od takrat ne letim več tako nizko. Pot sem nadaljeval po morju, ko sem pristal na tovorni ladji. Iz ladje se je razlivala črna nafta in po morju so plavale mrtve ribe. Ljudje so v morje metali različne odpadke in vedel sem, da to ni dobro za živali v morju. Zato ker ljudje mečejo svoje odpadke v naše življenjsko okolje, sem pomislil, kaj če bi se jim maščevali? Kako? Razmislil bom, ko se vrnem v čebelnjak.

Tilen Eniko, 7. c

Matic Jereb, 7. b

LIST IZ DNEVNIKA

Dragi dnevnik!

1770 pr. n. št

Živjo! To je moja 26. stran dnevnika, ki ga v tem labirintu pišem že približno 50 let. K meni kmalu pride malica iz Aten. Vsake sedem let mi iz Aten pošljejo devet ljudi, da jih pojem. Kot veste, sem že zelo lačen. Tukaj živim na kupu človeških kosti. Tukaj notri že zelo smrdi po plesni in kar mrgoli grdih pajkov. Če bi imel priložnost ubiti Dedala, ki je zgradil ta labirint, bi ga tako zmlel. Včeraj sem od glasnika izvedel, da malica kmalu pride, a sem ga skoraj pojedel od lakote. Izza zidov sem nekako slišal, da me misli nek Tezej, sin atenskega kralja, ubiti. Tega mu ne bom pustil in seveda on ne ve za čarovni meč, ki je skrit v gradu, a zvedel bo zanj, samo če mu bo povedala tista nesramna Ariadna. A navadnim železom me ne more ubiti. Meč je začaral nek bog ravno v namen, da me ubije. Zdaj bom nehal pisati šestindvajseto stran, saj sem slišal vrata labirinta, ki so se odprla.

Minotaver

25. 5. 2024 pr. Kr.

Dragi dnevnik!

Danes je bil zame prav poseben dan. Prišli so fantje in dekleta na obisk k Minotavru. Med njimi je bil tudi lep in pogumen Tezej, ki hoče premagati Minotavra. Jaz sem se odločila, da mu pomagam. Ponoči sem mu potiho prinesla čarovni meč in klobčič vrvi, da bo s tem lažje premagal Minotavra. Verjela sem vanj in uspelo mu ga je za vedno premagati. Ampak potem je oče ugotovil, da sem mu pomagala, zato smo hitro odpluli preko morja. Zaspala sem in v sanjah se mi je prikazal bog Dioniz in mi namignil, da moram ostati na otoku Naks. In res ostala sem, drugi so odpluli proti otoku Kreta. Mogoče jih nikoli ne bom več videla. Čez nekaj časa se je morju zaslišal močan pljusk, ne vem, kaj je bilo to.

Ariadna

Viktorija Žakelj, 7. c

5. 2. 2024 pr. Kr.

Dragi dnevnik!

Jaz sem pošast Minotaver in v labirintu ubijam ljudi.

Danes sem ubil že 8 ljudi in vsi so bili nemočni proti meni. To mi je bilo všeč, ker sem se zelo najedel. Ko sem vse ubil, so v blodnjaku čakali dečki in deklice. Prišel je Tezej, ki se mi je zdel zelo šibek. Ko je prišel v labirint, je bil še kar samozavesten. Lovil sem ga in mi ni uspevalo. Hotel sem ga zmečkati, a sem bil tako počasen, da se mi je zmuznil iz pod rok. Tako je bil hiter, jaz pa zelo štorast. Mislil sem, da ga bom z lahkoto pojedel, a se mi je v labirintu vlekel celo uro. Drugi ljudje so rabili 20 minut, da so umrli. A on je bil stokrat bolj hiter. Na koncu me je zadel naravnost v srce. Točno v srce in umrl sem.

Ostali so ga čakali v blodnjaku in so mislili, da je umrl. Ampak ni.

Livija Baldasin, 7. c

Dragi dnevnik!

6. 8. 1666 pr. n. št.

Danes se je zgodilo nekaj zanimivega. Danes so z ladijo prispeli fantje in dekleta iz Aten. Iz med vseh fantov mi je bil najbolj všeč Tezej. Najbolj na njem mi je bilo všeč, da je bil zelo pogumen. Razmišljala sem, kako mu naj pomagam, da ga Minotaver ne ubije, saj če bi ga ubil, bi bila zelo žalostna. Ko sem ugotovila, sem se ponoči potuhnila in šla do njega. Rekla sem mu, da ne more ubiti Minotavra z železom, zato sem mu dala čarobni meč. Da pa se na poti nazaj ne bo izgubil, sem mu prinesla klobčič niti. Hitro sem izginila, da me ne bi videl oče. Ko je napočil čas, da gre Tezej v boj, sem postala nervozna. Dolgo časa je trajalo. Zdela se mi je, kot da je 1 minuta 100 ur. Končno je prišel. Kar kamen se mi je odvalil iz srca. Stopila sem do njega in rekla, da naj takoj odidejo za mano, saj je moj oče izvedel, da sem mu pomagala. Zbežali smo na obalo, da hitro vkrcamo na ladjo. Vsi so tekli za mano. Tekli smo po poti, ki jo samo jaz poznam. Ustavili smo se na otoku Naks. Zaspala sem. Sanjala se boga Dioniza. Ukazal mi je, da naj ostanem na otoku, saj mi je usojeno, da postanem njegova žena. Boga sem poslušala in ostala na otoku.

Tinkara Vidmar, 7. c

Dragi dnevnik!

Danes sem imel veliko pojedino!

Vsi otroci so bili neumni, ker so bežali skupaj. Zaradi tega so bili prava poslastica!

Jutri bom dobil novo pošiljk, in to kar slastno! Mislim, da pridejo oni iz Aten. Njami.

Ta labirint nima konca, zato mi nihče ne bo ušel. Voham, da je prišel neki Tezej s čevlji in mečem, no, vsaj bolj okusen bo! Že so prihajali in slišal sem njihovo jokanje, ampak zgleda, da sem narobe vohal, saj ni bilo Tezeja. Eden je zelo hitro tekel, zato sem ga lažje ujel, ker je bil izčrpan. Z njegovimi kostmi sem strašil druge. Nekateri so se pustili pojesti, ker so obupali. Ostalo mi je še pet otrok za poiskati. Dolgo sem jih iskal, a jih nisem našel. Ugotovil sem, da se skrivajo pri vhodu. Ko sem renčal, so vsi kričali v strahu. Požrl sem jih in potem sem bil sit. Zdaj grem spati in sanjam devet let o naslednji večerji.

Tilen Eniko, 7. c

Dragi dnevnik!

Oh! Kako lep občutek me preveva že celo jutro. Kakor bi bil Hermes, ki ima peruti na sandalih, a vendar se je vame vselil strah in bojim se, da ne bo zaradi uboja Minotavra na Atene spet padla senca Hada. Ko smo pripluli nazaj na Kreto, sem videl postavo, ki je padla v morje. Tedaj sem se spomnil. Belo jadro! Postava, ki pa je padla v vodo, pa je zagotovo bil moj oče. Oh kakšno žrtev je zahtevala moja pozabljinost. Ob prvem koraku, ki sem ga naredil na rodna tla, me je ljudstvo sprejelo z velikim veseljem kot rešitelja in z žalostjo zaradi moje nepopravljive napake.

Kriv sem za smrt lastnega očeta!

Bor Kopač 7.c

5. 2. 2024 pr. n. št

Dragi dnevnik!

Danes je na Kreto kot vsakih devet let prispelo sedem mladih fantov in sedem mladih deklet iz Aten. Skupaj z očetom sem prišla sprejet to skupino Atencev, kjer sem med njimi zagledala lepega Tezeja, ki je ravno mojemu očetu razlagal njegov načrt, kako bo ubil Minotavra. Oče ga ni poslušal, vendar je skupino samo zaprl v ječo, na začetku labirinta, kjer so počakali do jutra. Celo noč nisem mogla spati, ker so me pokonci držale

misli o lepem Tezeju in njegove besede. Na koncu pa sem se le odločila, da mu pomagam. Pograbila sem čarobni meč in rdečo klobko. Hitro sem se odtihotapila čez speci grad do ječe pred labirintom, kjer so spali »pujetniki«. Pred ječo sem se ustavila in zagledala, da že vsi spijo razen junak Tezej. Po tihu sem pozdravila Tezeja in mu izročila meč in klobčič. Povedala sem mu, naj nit priveže na prvi steber na poti v labirint in naj jo sproti odvija, da ko bo Minotavra ubil, bo našel pot nazaj ven. Hotel se mi je še lepo zahvaliti, vendar sem hitro odhitela nazaj v svojo, da ne bo kdo opazil, da me ni. Zjutraj, ko sem še spala, so se vsi fantje in vsa dekleta že odpravila do labirinta. Dekleta so jokala, fantje pa so povešali glave. Bila sem zelo nervozna in čakala sem, kaj se bo zgodilo Tezeju. Izvedela sem, da je Tezej premagal Minotavra, vendar ni bilo časa za slavje, kajti tudi moj oče je izvedel, da sem Tezeju pomagala jaz. Hitro sem odhitela do labirinta. Tezeju sem povedala, da je oče izvedel in naj skupino drugih fantov in deklet hitro odpelje za menoj. Odpeljala sem jih po skrivni poti do obale, ki sem jo poznala le jaz. Na obali smo se hitro vkrcali na ladjo, s katero je prišla skupina iz Aten. Ko smo bili vsi na ladji, smo se hitro odpeljali. Ko je moj oče ugotovil, kaj se je pravzaprav zgodilo smo bili že daleč, zato je spoznal, da zasledovanje za nami nima smisla. Ustavili smo se šele na otoku Naks, kjer smo si natočili pitne vode in smo tam tudi prenočili. V sanjah sem zagledala boga Dinoza, zaradi katerega sem spoznala, da mi je usojeno ostati na otoku. Ko smo se prebudili, sem skupini povedala, naj kar odidejo kar brez mene in da se bom že nekako znašla na otoku. Tezej in ostali so bili potrti, vendar so spoštovali mojo željo.

Tvoja Ariadna (Naja Bajuk, 7. c)

Jona Kristan, 8. c

Dragi dnevnik!

Danes so mene in moje tovariše poslali k Minotavru v labirint. Z nami je šel tudi mlad, postaven mladenič Tezej, da bi ubil Minotavra. Ponoči sem Tezeju odnesla klobčič rdeče volne ter čarovni meč. Zgodaj zjutraj so nas zbudili in odpeljali do labirinta. Me smo jokale, dečki pa so povešali glave. Čakali smo pred izhodom iz blodnjaka, medtem ko je Tezej privezal klobčič na najbližji steber in se odpravil globje v blodnjak. Vsi smo bili prestrašeni in nestrпno čakali Tezeja, da se vrne. Čez nekaj časa se je Tezej vrnil in premagal Minotavra. Vsi smo ga objemali in poljubljali na roko. Odpravili smo se nazaj in vsi malo počili. V sanjah se mi je pojavit bog Dioniz in mi rekel, naj ostanem na otoku, saj se mi je usojeno poročiti z njim. Na koncu sem se odločila, da z Atenci ne grem na ladjo. Ostali pa so se z ladjo odpravili proti domu. Zaradi obžalovanja so pozabili zamenjati črno ladjo z belim, ki jim je naročil Egej naj jo obesijo, če premagajo Minotavra. Ljudje so jih nestrпno čakali in ko so videli črno jadro, se je Tezejev oče Egej od žalosti vrgel v morje. Tezej je varno vrnil vse otroke svojim staršem. S svojim očetom pa Tezej ni mogel praznovati.

Neža Markelj, 7. c

DRAGI DNEVNIK !

Naj se vam predstavim. Sem Minotaver. Star sem 331 let. Sem pol človek in pol bik, kerje moja mati je človek, moj oče pa bik. Ker sem se tako rodil, so me zaprli v zelo velikin neskončni labirint. Ljudje mu pravijo blodnak. Danes je dan, ko pripeljejo 7 fantov in 7 punc. Komaj čakam, ker je to moj obrok na 9 let. Jedel pa že nisem 8 let in 364 dni. Oo, že slišim, kako jokajo od strahu. Čez nekaj časa sem slišal, kako eden od njih hodi proti meni. Bil je Tezej, v roki je imel klončič rdeče niti in čarobni meč. Vedel sem, kaj se bo zgodilo, ker je imel čarobni meč v roki, a se nisem mogel braniti, ker že dolgo nisem jedel. Bil sem čisto brez moči. Zelo hitro me je ubil.

Že tri dni sem v peku, ampak ne zastopim, zakaj sem tukaj. Ali ti veš?

Lana Špik, 7. c

5. 2. 2024 pr. n. št.

Dragi dnevnik!

Danes smo prispeli na Kreto. Vsi so zaspali, ko sem jaz še bedel in razmišljal o prihodnjem dnevu. Zjutraj smo se odpravili v labirint, s skritim klopčič in čarovnim mečem sem vstopil vanj. V labirintu se klobčič privezal na stopnico, da sem poiskal pot nazaj. Ko sem najdel in ubil Minotavra, sem se vrnil. Ugotovili smo, da moramo pohiteti in pobegniti z otoka. Z Ariadnijo pomočjo nam je uspelo, a ona ni že lela z nami, saj je zadržala vojsko. Ko smo tako pluli nekaj časa, sem razmišljal, da sem nekaj pozabil. Na otoku sem se spomnil, da sem pozabil

razpeti bela jedra. Tako je moj oče mislil, da mi ni uspelo in se je tako vrgel v vodo in utonil. Tako svojega veselja nisem mogel deliti z očetom. Stekel sem do mame na palačo in tam smo proslavili s pojedino. A sem še zmeraj potrt, saj tega praznovanja nisem mogel deliti z očetom.

Nika Oblak, 7. c

5052. STRAN

1104. dan

Jutri pride moje slastno kosilo. Naučil sem se šteti leta, zato sem preračunal, da pridejo juri že 5. kosilo. Komaj čakam, da pridejo, in upam, da bodo enako hrustljavi.

1105. dan

Končno danes je čas, ko pridejo mulci. Nabrusim si zobe, se pretegnem in kmalu bo čas, da pridejo. Odšel bom do lobanj in igral žogobrc z njimi.
O, slišim zvoke, prišli so končno.

Adijo, dnevnik!

Jure Mohorčič, 7. c

Tilen Eniko in Erik Bobnar, 7. c

Jaz sem Minotaver. Moja mati je človek in moj oče je bik, zato sem jaz pol bik in pol človek. Danes je moj 3333. dan v tem labirintu, imenuje se Blodnjak. Že 6 let in 666 dni nisem nič jedel. Komaj čakam na moj naslednji obrok. Tako sem neučakan, da grem raje spat, da mi bo čas minil hitreje. Dragi dnevnik, zdaj sem se zbudil in ... končno je prišel dan, ko bom dobil moj obrok. Mislim, da slišim, kako otroci iščejo izhod in tiho jokajo. Eden prihaja bližje, slišim ga. Zdaj ga bom pojedel. Čutim v mojih rogovih, da bo dober. Zdaj čakam in se igram s pajki in podganami. Slišim, da še en prihaja ... O, ne, meč ima pri pasu.

Minotavra je Tezej ubil in šel je v pekel.

Dragi dnevnik!

Danes je bilo res zanimivo. Očetovo željo, da Atencem ne bi bilo treba plačevati krvavega davka, mi je uspelo uresničiti. Zgodaj zjutraj, ko smo že bili pri kralju Minosu in sem že imel čarovni meč in klobčič niti, sem komaj skrival pred stražarji podarjena predmeta. Na srečo ni nobeden od stražarjev opazil, da nekaj skrivam. Zaprli so nas v blodnjak in odšli. Tam sem Atencem in Atenkam ukazal, naj se držijo blizu vhoda v labirint. Začetek niti sem privezal na steber pri vhodu in odšel. Sproti ko sem hodil, sem odvijal nit. Kmalu sem prišel do stene, na kateri sem opazil krvave madeže, v naslednjem trenutku pa sem zagledal kup lepo obgrizenih kosti. Tam pa sem zaslišal rjojenje. Na koncu hodnika pa sem zagledal veliko bitje, ki se mu je iz ust cedila slina. Imelo je ogromne robove in velike zobe. Bil je Minotaver. Takrat sem otrpnil, a srce, ki mi je bilo, in želja po tem, da bi Atene rešil strašnega davka, me je hitro strenilo, in izmaknil sem se prvemu napadu Minotavra. Ko pa me je Minotaver sedmič napadel, sem začutil možnost in zabodel Minotavra naravnost v srce. Takrat me je prevzelo olajšanje in veselje. Odšel sem proti izhodu. Ob tem mi je pomagal klobčič niti. Ko sem prišel do izhoda, so me tam čakali Atenci, poljubljali so mi roke in me objemali. Takrat pa je prišla Ariadna in nas opozorila, da je njen oče izvedel, da mi je pomagala in da ne misli držati obljube. Takrat smo pohiteli ven in se vkrcali na ladjo in odpljuli. Sproti smo vsi žalovali, ker Arianda, ki nas je rešila, ne more z nami nazaj v Atene. Takrat pa smo z Atencem naredili napako, da nismo razpeli belega jadra, ki nas je stala očetovega življenja. Dal sem ga častno pokopati in morje, v katerem se je utopil, sem dal imenovati Egejsko morje. Takrat se je začelo slavje in sproti tudi žalovanje. Tako sem odrešil Atene in izgubil očeta.

Tine Lukančič 7. c

NADALJEVANJE ZGODBE O URŠKI IN POVODNEM MOŽU

Ob petih zjutraj pri Zalarjevih zazvoni telefon. Urškina mama, ki po hčerkinem izginotju z nestrnostjo in s strahom čaka novico in tudi to noč ni zatisnila očesa, se obotavljače približa telefonu. Pristopi mož in jo opogumi, da se oglasi in vključi zvočnik. Srce jima močno bije in na drugi strani pričakujeta glas policista. A namesto tega slišita – Urško!“

„Urška!“ krikne mama. „Ti ne veš, koliko strahu si nam povzročila. Najraje bi ...“

„Mama, oprosti,“ jo prekine Urška, „a zdaj ni časa za to. Oглаšam se ti prav na hitro, dokler moj mož še spi.“

Zjutraj je Urška poklicala svojo mamo in povedala, da morata klic opraviti hitro, dokler njen mož še spi. Njena mama se skoraj ni oglasila, saj je mislila, da jo kliče policija, a jo je njen mož opogumil. Ko je slišala Urškin glas, je bila jezna, ker jo je hčerka pustila v skrbeh. Ta pa je rekla, da se še nikoli ni počutila bolje, a jo vseeno skrbi prihodnost. Povedala je, da ji mož ne dovoli govoriti z nikomer, zato jo bo klicala ponoči, ko je on ne bo videl. Mama je bila zmedena in je hotela vedeti, če bo ostala tam z njim. Urška je odgovorila, da ji ni tako slabo in da tudi če bi hotela uiti, ji to ne bi uspelo. Povodni mož hoče, da Urško izuči, da ne bo več tako prevzetna, samovšečna in da se ne bo več igrala s srci mladeničev. Urška je nadaljevala s pogovorom in rekla, da se je zelo bala, ko sta s Povodnim možem plesala in kako glasno je bilo grmenje in vršenje vetrov. Slišala je dereče potoke, a je kmalu skupaj s Povodnim možem planila v valove Ljubljance. Pričovala ji je, kako mračno je na dnu reke in da je hrana tam grozna, ko se je naenkrat začel zbujati njen mož. Hitro sta se poslovili in si obljudili, da se še pokličeta, saj mama noče biti spet v skrbeh zaradi nje.

Jona Kristan, 8. c

Urška je iz podvodnega kraljestva klicala svoje starše. V njem je živila skupaj z Povodnim možem. Tako ko sta se utopila v Ljubljani, se še nista tako dobro razumela, kasneje pa sta se že zamotila s pripravljanjem poroke. V Ljubljani, ker je bila reka posebna, so živele vse morske živali. Na svoji poroki sta tako imela hobotnice, vse vrste rib ter morske konjičke. Živila sta v jami, ki je bila zelo razkošna. Imela sta seveda tudi možnost plavanja v Ljubljani. Da sta lažje dihalo in preplavala večjo razdaljo, sta uporabila kar plinske bombe, za hitrejše plavanje pa plavutke. Sedaj sta imela že enega otroka, ki sta ga poimenovala Octopoda, kar je latinsko ime hobotnice. V prihodnosti pa naj bi se jima rodil še sin. V podvodnem svetu sta skupaj zelo uživala, čeprav se na začetku nista tako dobro razumela. Staršem je povedala, da je edina možnost, da ju nekdo reši naslednja: v Ljubljano naj se potopi človek, ki se je zmožen potopiti več 10.000 m. Če komu to uspe, se mora oglasiti pri njiju, ju potegniti za roke in ju odpeljati na površje. Urška si tega sploh ni želela, ker je že vzljubila globoko Ljubljano.

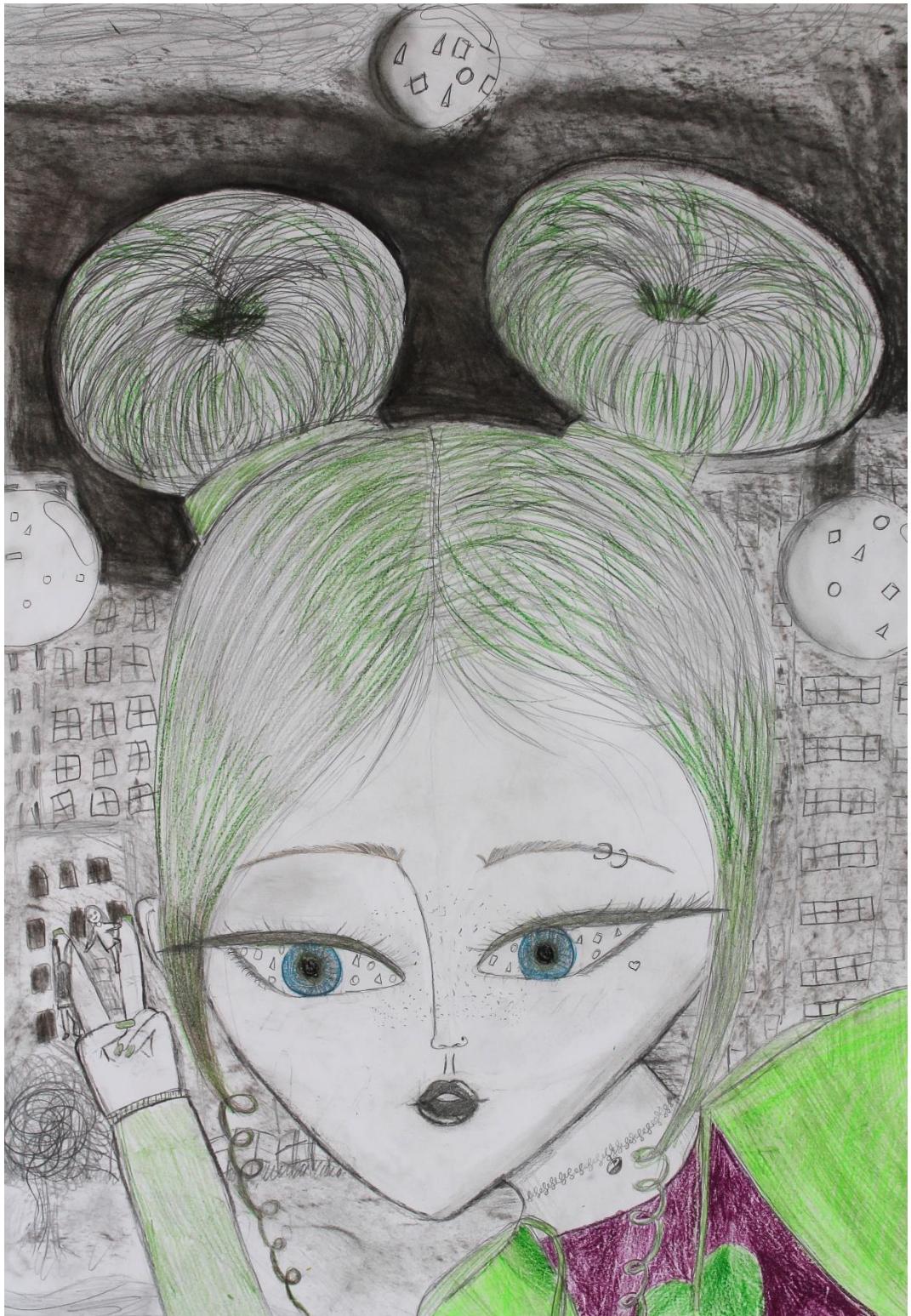
Hana Kunc, 8. b

»...oglašam se ti prav na hitro, dokler moj mož še spi.«

»Mož!« presenečeno odgovori mama. »Kdaj si dobila moža, kdo...« Urška panično poskuša mami odgovoriti na čim več vprašanj, dokler ne zasliši znanih korakov. Prestraši se in hitro odloži telefon. V sobo, kjer stoji Urška, vstopi njen mož in jo začne sumljivo gledati in spraševati, kaj je počela, saj se Urška obnaša precej nenavadno. Nič mu ne odgovori in želi čim prej oditi iz sobe, a jo mož močno zgrabi za roko in ji ne pusti iti stran, dokler mu ne pove, kaj je počela. Urška se ustraši, a mu ne pove ničesar, zato jo odrine stran. Še preden pa gre stran, pa jo zaničljivo pogleda. Ko njen mož izgine za vogalom, Urška hitro odide do svoje sobe, kjer

počasi začne obupavati nad njenim načrtom, da bi pobegnila od njenega nasilnega moža, saj zdaj ve, da njen mož že nekaj sluti in je ne bo več spustil izpred oči. In res je bilo tako. Ves čas jo je imel na očeh in vedno je bil korak pred njo. Še ko je mislila, da je ne opazuje, se je izkazalo, da jo ima na očeh. Žal pa se ga Urška ni mogla kar tako znebiti, saj ni imela v bližini nobenih svojih znancev ali kogarkoli drugega, ki bi ji lahko pomagal. Nekega dne pa se je njen mož odpravil ven in Urška je zgrabila priložnost. Spet je poklicala starše, da bi jim povedala, kje je in kako naj pridejo na pomoč. Oglasil se ni nihče, a Urška je mislila, da so njeni starši pač zaposleni, zato je odložila. Ni pa vedela, da je njen mož izvedel vse o pogovoru pred nekaj dnevi, ko je Urška prvič poklicala domov. Njen mož se je odpravil na kopno stran sveta, da bi našel njene starše in vse, ki vedo karkoli o njem. In res jih je našel. Vtihotapil se je v njihove hiše in izginjali so, brez da bi kdo kaj posumil. Vse izginule je peljal na isto mesto, kjer jim je vsem, enemu za drugim, vzel življenje. V podvodnem svetu je medtem Urška zbirala vse, kar je potrebovala, da bi pobegnila. Odločila se je, da bo pobegnila na kopno, saj ji je življenje tam bolj znano kot v podvodnem svetu. Končno je bila pripravljena na to, da bi izpolnila svoj načrt. Šla je do vhodnih vrat in še zadnjič pogledala proti svojemu takratnemu domu, ki jo je spominjal samo na slabe čase in nato odprla vrata in odšla. Začela se je spraševati, če se je res odločila pravilno in če res to želi storiti. Odločila se je, da se je odločila pravilno in z vsem veseljem nadaljevala pot. Prišla je do točke, kjer podvodni svet prestopa v kopnega. Zbrala je pogum in stopila na kopno, kjer se ji je svet zdel precej lepši. Šla je do mesta, katerega se je spominjala še iz otroštva in nato se je odločila, da bo šla domov. Prišla je do hiše svojih staršev in pozvonila, a vrata so bila že odklenjena. Stopila je noter, a tam ni bilo nikogar. Naenkrat so se vrata zaloputnila in Urška se je močno prestrašila. Začela se je razgledovati po prazni hiši, ko jo je spreletel srh. Šla je do sobe, ki je bila nekoč njena in bila je še čisto taka kot takrat. Naenkrat se je ozračje spremenilo, skozi okna je začel pihati veter in vrata sobe so se na ves glas zaprla. Pred sabo je zagledala senco, ki je izgledala znano. Obrnila se je okoli in skoraj izgubila sapo. Pred njo je stal njen mož. Poizkušala se je rešiti, a njen mož jo je v tem času že zgrabil za roko in njegovemu prijemu ni mogla pobegniti. Tudi njo je peljal na enak kraj kot vse njene prijatelje in družino. Tam je tudi njej vzel življenje. Pred tem ji je povedal, da zaradi njenega poskusa pobega tudi njene družine ni več. Nato se je vrnil v podvodni svet, kjer je ostal sam in ni našel nikogar več, ki bi mu lahko delal družbo.

Lara Podlesek, 8. c

Livija Baldasin, 7. c

»Ne pusti mi namreč, da komuniciram z drugimi ljudmi preko telefona, saj se boji, da bi jim sporočila, kje sem, in bi me najverjetneje prišli iskat. Sicer mi tu ni nič hudega, a povodni mož je zelo neljubeč mož.« Mama nenadoma dobi idejo: »Ustvari si profil na Instagramu ter objavljal svoje zgodbe o dogajanju v podvodnem svetu. Tako bom vsaj vedela, kaj se s teboj dogaja ter kar je najvažnejše, da si živa in zdrava.«

Urška si je ustvarila Instagram profil @PovodnaUrska ter vsakodnevno objavljala zgodbe, saj njen Povodni mož niti približno ni vedel, kaj Urška počne. Tako je povodni mož v miru živel ter bil prepričan, da je Urška za vedno njegova.

Mama je Urškin profil pokazala veliko znancem ter prijateljem. Njen profil na Instagramu se je hitro začel širiti. Urška je dobila mnogo sledilcev, ki so z zanimanjem spremljali njene zgodbe iz povodnega sveta.

Povodna Urška je postala vplivnica.

Erik Peternelj, 8. c

Urška se po plesu ni vrnila domov. Njena starša je za Urško zelo skrbelo. Zaradi skrbi celo noč nista zatisnila očesa. Zjutraj, ko sta starša gledala novice, je zazvonil telefon. Klicala je neznana številka. Mama je dvignila slušalko. Na drugi strani je bila njuna hčera Urška. Povedala jima je, da jo je ugrabil povodni mož in da jo ima zaprto v kleti v podvodni palači. Prosila ju je, naj pokličeta gasilce in potapljače, da bodo prišli ponjo. Brž ob devetih se je začela akcija. Na bregu Ljubljanice so že stali gasilci in odvijali vitel, po katerem so spustili podmornico. Skupina potapljačev se je vkrcala v podmornico. Spustili so se v globino reke. Z lučmi so pregledali celo strugo, a palače niso našli. Nato so potapljači pregledali vse nedostopne kotičke. Naenkrat se je pred podmornico naredil vrtinec in vse potapljače pogoltnil v podzemlje. Ustavili so se pred velikimi vrati, ki so bila zastražena s kamerami. S podmornico so razbili vrata. Znašli so se na vrtu pred stekleno palačo. Po vrtu so se sprehajale povodne dame. Hitro in neopazno so pluli čez vrt in pred palačo so ugasnili motorje. Izmuznili so se skozi napol odprta vrata. Zaslišali so šibke glasove iz kleti. Podali so se po ozkih stopnicah v temačno klet. Glasovi so bili vedno glasnejši in glasnejši. Hodili so po ozkih hodnikih in prišli do vrat, izza katerih so prihajali zvoki. Vrata so bila zaklenjena. Razbili so jih in našli umazano ter žalostno Urško. Peljali so jo iz kleti. Ko so prišli na vrh stopnišča, so zaslišali korake. Bil je Povodni mož. Namenjen je bil v klet pogledat Urško. Hitro so švignili ven in se vkrcali v podmornico. Vozili so najhitreje, kot so lahko. Po nekaj minutah divje vožnje so prispeli na površje. Množica je bila v pričakovanju. Ko so se izkrcali, so ljudje čisto ponoreli. Oče in mati sta objela Urško in zabava se je začela. Vsi so plesali se veselili in se zabavali. Bil je najboljši žur vseh časov.

Maks Mlinar 8. b

Veš, mami, tu v podvodnem svetu je vse čudno, ker so ljudje napol ribe in napol ljudje. In jemo pa alge, ki so slabega okusa. Mama ji nato reče: "Joj, ti ne veš, kako je nas skrbelo, da te ne bomo več videli in ne slišali. Ali bi mogoče lahko prišla kako nazaj domov, ker te res pogrešamo?" In potem ji Urška reče, da bi rada videla, da pridejo nekako ponjo, ampak da je to težava, ker ji Povodni mož ne dovoli oditi iz hiše. Potem obe dobita zamisel, da bi lahko ta čas, ko gre Povodni mož v službo, prišli s podmornico in bi jo lahko rešili. Urška je bila tako vesela, da je kriknila tako naglas, da je zbudila Povodnega mož. Nato mami hitro reče, da mora priti ob 12.00 na Morsko ulico 1. Ko je ura odbila 12, je nekaj potrkalo na vratih. Urška vstane s sedežne in gre pogledat. Pri vratih zagleda podmornico in vedela je, da so jo prišli rešit. Urška je bila tako vesela, da je hitro stekla do podmornice, skočila vanjo in že so odpluli na površje. Ko je Urška prišla ven iz podmornice, je bila tam zbrana skoraj vsa Ljubljana. Vsi so jo bili zelo veseli, Urška pa se je naučila, da ni dobro, če si izbirčen in da je bolje malo kot veliko.

Tinkara Lavrenčič, 8. a

»Ali si v redu? Kako ti lahko pomagam?« zaskrbljeno vpraša mama.

Urška se s telefonom skrije za kavč in preklopi na video način. Pokaže ji, kje se nahaja in ji zašepeta: »Mami, poglej, kje sem!«

Mama začudeno opazuje prostor, kjer živi Povodni mož. Vse je sinje modre barve, namesto luči svetijo morske zvezde in na dnu je morska trava. Zelo je mehko, strašljivo in vse se trese, ker Povodni mož hrupno smrči. Urška jo prestrašeno prosi, da ji pomaga pobegniti in ji pove, da je edini način rešitve skrivnostni gumb, ki se nahaja pod mostom, kjer v Donavo Sava se bistra izlije. Mama prekine in hitro steče do mosta, a ne najde gumba. Takrat zagleda sivi gumb spodaj, na sredini mosta. Velko ljudi prosi za pomoč, a jo vsi odvrnejo. Takrat pride prijazni čolnar, ki ji z največjim veseljem pomaga. Mama že skoraj pritisne gumb, ko nenadoma na nebu pridrvi črni oblak. To je bil Zevs, bog strele in groma. Vsi so se začudili! Zevs je prišel pomagat Urški, saj je vedel, da je v veliki nevarnosti. Rešil jo je, preden bi se kar koli zgodilo.

Urška ni bila nikoli več tako prevzetna in je vzela tudi najslabše moške. Nihče ni mogel verjeti, da je kar koli od tega mogoče.

Jaka Trček, 8. a

Meri Pečelin in Tisa Šink, 7. a

Mama jo vpraša, kaj se je zgodilo in kje je zdaj. Urška ji pove vse od začetka, da je iskala plesalca za na ples, in takrat je zagledala Povodnega moža, ki jo je očaral, skupaj sta začela plesati. Ko sta plesala, je ugotovila, kdo je. In da sta se skupaj potopila v Ljubljano. Zdaj sta poročena in skupaj živita pod Ljubljano. Mama je bila zelo prestrašena in zaskrbljena za svojo hčerko. Skupaj sta želeli ugotoviti, kako jo bi rešili. Nista imeli prav veliko časa za razmišljanje, saj se je že začelo daniti in Povodni mož se je že začel zbuhati iz spanca. Skupaj sta ugotovili, da bi bila naj boljša ideja, če bi mati poklicala policaje, da ji bi vrgli pištolo v Ljubljano da bi lahko ubila Povodnega moža in odplavala na površje. A tukaj je bil manjši problem. Urška ni vedela, kje točno v Ljubljani se nahaja. Zato je samo vklopila lokacijo na telefonu, da so lahko videli, kje točno se nahaja. Mati je poklicala policijo, da so Urški vrgli pištolo v Ljubljano. Ko je Urška dobila pištolo, je namerila v Povodnega moža in ga ustrelila. Na koncu je samo priplavala na površje, kjer sta jo čakala starša.

Ajda Kunc, 8. b

»Mama, oprosti«, jo prekine Urška, a zdaj ni časa za to. Oglašam se ti prav na hitro, dokler moj mož še spi.

Postala sta babica in dedek. Z možem imava dva otroka, fantka Erazma in punčko Palestino. Da začnem pri začetku, ko sem izginila. Pod vodo je imel ogromno razkošno palačo. V palači je bil kisik, kar me je zelo čudilo. Kmalu po tem, ko sva začela živeti skupaj, sva se poročila. Poroka je bila zelo lepa in lahko vama bom pokazala slike. Mož me je zelo spremenil in ugotovila sem, kaj delam narobe. Hotela sem že pobegniti, a mi ni uspelo. Pobeg me je prikazal v črni luči, saj so mislili da mož ne ljubim več, a niso vedeli, da prihajam iz drugega sveta. Z otrokomoma bomo prišli k vama na obisk ali pa na počitnice, samo z možem se moram zmeniti. Mož me ne razume in se velikokrat spreva zaradi obeh svetov. Dovolj imam tega, ker zmeraj popustum jaz. Kovčke imam že pripravljenе, samo še pismo mu napišem, da odhajam k vama ter naj mi ne zameri, ker bom odšla in seveda, da ga še vedno ljubim. Prišla bom z otrokomoma okoli šeste ure zjutraj. Zdaj pa moram iti, da bom lahko hitro odšla. Rada vaju imam zelo in prihajam.

Patricia Bobnar, 8. c

... »Urška, pa kje si ti? Kaj se ti je zgodilo?« Urška zavzdihne, začne milo jokati. »V nedeljo sem plesala z nekim neznancem na Starem trgu v Ljubljani pa me je fajn prikel za boke, toliko, da se ga nisem mogla rešiti. Popeljal me je k njemu domov v njegovo povodno kraljestvo. Prosim, naj te ne skrbi, čisto je prijazen do mene in mi še nič hudega ni storil. Upam, da mi tudi nič ne bo naredil.« Tudi Urškini mami se vlijejo solze. Pokliče Urškinega očeta, mu da telefon in Urška mu razloži isto, kar je povedala materi. »Kako te lahko rešimo Uršika moja zala?« Urška ostane tiho, na strani njunih staršev se sliši le njeno tiho dihanje, v ozadju pa moški glas, ki nagovarja Urško. Urška hitro prekine klic z mamo in očetom, da ne bi zašla v težave z Povodnim možem. »Joj, da ji ne bo kaj hudega storil, ta grozni neznanec,« reče mama čisto prestrašena. Skupaj z očetom se odločita poiskati ljudi, ki so videli izginotje Urške. Vsi jima pokažejo točno določeno mesto, na katerem sta izginila. Ker želite izvedeti, kam je šla njuna Uršika, gresta do nje po njenih stopinjah. Počasi se spuščata v valove Ljubljanice, do neznančevega doma. Ko končno prispeta, vidita Urško in Povodnega moža, ko sedita na postelji drug poleg drugega. V Urškinih rokah počiva novorojeni otrok. Urškina mama začne jokati, ko ju vidi. Urška zasliši za sabo jok, se obrne in takoj, ko ju zagleda steče k njima in ju objame. » Mama, oče, kako sem vesela, da sta tukaj. Zdaj lahko končno spoznata Andreja in vajinega vnučka Janezka. Ravnotkar sva se odpravljava, da vas predstavim.« Pridruži se jim Andrej s torbo na rami. Rokuje se z Urškinim očetom in njeni mamo. » Lepo vas je končno spoznati! Urška mi je govorila samo lepe besede o vas.« Skupaj se pogovarjajo dolgo v dan, ko se končno odpravijo v Ljubljano. Urška in Andrej sta kupila prelepo hišo na podeželju in se tam hitro nastanila. S tem, ko je Urška več in več časa preživelna z Povodnim možem, je bila hvaležna, da so se

njune poti prekrižale. Spoznala je, da v življenju ni pomembna samo lepota in priljubljenost, temveč tudi prijaznost in dobrodušje do drugih. Skupaj s Povodnim možem sta živila, dokler ju smrt ni ločila.

Nika Grošelj, 8. a

POVODNI MOŽ KRIMINALKA

Po tem ko je Povodni mož ugrabil Urško, je bila od njena mama zelo zaskrbljena. Odločila se je počakati nekaj dni, preden odide po pomoč, ker bo mogoče prišla nazaj. Minil je en dan, a ni bilo Urške. Mama se je odločila počakati še en dan. Drugi dan je odšla nazaj na trg pogledat, kje je izginila. Sprehajala se je ure in ni videla Urške. Tretji dan je odšla na policijo po pomoč. Policija se je takoj lotila dela. Čez eno uro je bil trg že zaprt. Glavni inšpektor je naročil svoji enoti, naj začne raziskavo na trgu, medtem ko je pomočnik glavnega inšpektorja vodil podvodno raziskavo. Na kopnem so našli del Urškine obleke in del lista. Z lista se ni dalo razbrati veliko. Bila je zelo grda pisava, zato so poslali v zdravstveni dom zdravniku, ker naj bi to znal to prebrati. Pod vodo niso našli še ničesar. Drugi dan so dobili informacije o listu. Na njem je pisalo: Urška, Žan, ime glavnega inšpektorja, in še cela policijska fronta. Doktor je še pripomnil, da je bilo Urškino ime prečrtano. Tisti dan so pod vodo našli drugi del lista v vodoodporni skrinji. Na drugi polovici lista so bila prečrtana imena vseh pogrešanih ljudi iz Ljubljane. Tisti večer so imeli na policiji sestanek. Dogovorili so se, da bodo našli njegovo bazo operacij in bo to zadnja stvar, ki jo naredijo. Čez nekaj dni so se odločili preiskati še vso okolico. Našli so zapuščeno hišo, ki do takrat ni še nihče videl. Pripravili so se, da bodo vdrli v hišo. Odprli so vrata, ki so močno zaškripala. Slišalo se je premikanje zobnikov. V trenutku je dan prešel v noč. Ko so vstopili v hišo, so se razdelili na dve ekipi. Prva naj bi preiskala prvo nadstropje, druga pa drugo. Prva ekipa z začetka ni našla nič, a ko so bili že pri koncu, so našli vrata. Ko so odprli vrata, je na tla padla krvava "lutka". Ko so premaknili "lutko", so našli še celo klet. V kleti ni bilo nič. Prva ekipa je po radiu poklicala druga, a se niso oglasili. Prva ekipa je hitro odšla v drugo nadstropje. Ko so prišli, so srečali drugo ekipo. Vsi so se zelo ustrašili in odločili za taktični umik. Ko so prišli ven, se je naenkrat zdanilo. Druga ekipa je poročala, da ni našla nič drugega kot podgane. Ko so zaslišali za krvavo "lutko", niso bili prav nič prestrašeni, ker je v drugem nadstropju bilo veliko krvi. Naslednji dan je na trgu izginilo pet novih ljudi. Policijska enota se je odločila pripraviti zasedo. Priredili so ples, v hišah pa so bili do zob oboroženi policisti, na strehah pa ostrostrelci. Ko je prišel Povodni mož na plano, so vsi začeli streljati. Bilo je samo strašilo. Čez 13 minut je prišel na plano pravi Povodni mož z Urško v roki. Rekel je, naj jo vzamejo, ker ve, da jo iščejo, in preden so se lahko odzvali ali ustrelili, je že izginil. Urška se pa ni spomnila niti ene stvari.

Anej Mazzini, 8. a

USODNI PLES

Živijo! Sem najvišji detektiv kriminalistične policije in zadnja dva tedna se ukvarjam z primerom smrti prelepe Urške in moškega, katerega podatki natančno še niso znani.

Podatki, ki smo do zdaj pridobili, nam pokažejo, da so ju ljudje nazadnje videli plesati skupaj, Urška oblečena v prelepo vijolično obleko in belo pleteno jopico, moški pa v zeleno opravo, ki se je ljudem po pogovoru z njimi – tistimi, ki so ju seveda videli -, zdela nekam čudna. Sicer na žalost ne vemo, kdo je ta moški bil, a ne moramo biti prepričani, da je bil sploh pravi človek. Vsi se zavedamo, da je to le malo verjetno, a si tega ne znamo razlagati drugače.

Ravnokar smo ugotovili, da je bila Urška zelo prevzetno in na splošno neprijetno dekle. Čeprav je vse moške skušala voditi za nos, so jo le-ti presenetljivo marali in jo razglašali za najlepšo med Ljubljančankami.

Včeraj popoldne nam je udeleženec plesa v črni srajci in prav tako temnimi kavbojkami povedal, da sta se ta dva srečala na plesu, ki naj bi bil po natančnih podatkih na Starem trgu, v nedeljo popoldan pod veliko lipo. Naj bi se tam zbrali okoli šestih popoldne, Urška pa je začela z nenavadnim moškim, cigar osebnost še ni znana, plesati okoli pol osmih.

Povedali so mi, da sta se ujela že na prvi pogled. Čeprav mi je vsak človek, ki se je plesa udeležil, povedal drugače, sem iz njih izluščil to, da sta bila namenjena do sotočja Donave in Save. Zaenkrat se nam še ne sanja, zakaj bi bilo to potrebno, a se mi zdi, da je povezano s prostorom, kjer sta se Urška in mladenič predala razburkanemu morju in se utopila. A zakaj bi se? Po besedah nekega čolnarja nista izgledala prestrašena, ko sta skočila v pobesnele valove. No, vsaj moški ne. No, gremo nazaj do plesa. Začela sta plesati okoli pol osmih in vsi meščani katere sem vprašal, so mi povedali, da je hotel možak čim hitreje priti do sotočja rek.

Tisto noč je po mestu divjal vihar. Čudno mi je, saj napovedovalci niso napovedali slabega vremena – nasprotno – vreme naj bi bilo sončno ves teden. No, čeprav so vprašani govorili tudi o vremenu. Rekli so, naj bi vreme spremenil moški v čudni opravi. Aha! Ravnokar sem dobil sporočilo od nižjega inšpektorja. Pravi, da so našli fotografijo Urške in možaka, ravno ko sta se utapljala. Piše, da jo je nek čolnar posnel v naglici, ravno ko se je zgodilo. O! Na sliki ima čuden možak rep! In izgleda vesel. Mislim, da vem, kdo je čudežen moški! Povodni mož! No, kljub vsemu je imel France Prešeren prav.

Povodnega moža verjetno ne bo več na kopno, Urške pa tudi ne. Kaj naj rečem, saj si je malo tudi zaslužila. Grem povedat veselo novico drugim, če mi bodo verjeli. Adijo!

Nina Razingar, 8. c

POVODNI MOŽ – DETEKTIV

Bilo je v nedeljo dopoldan, ko sem prejel klic iz sveta nad gladino. Ti klici so bili običajno precej nenavadni. Klicala me je neka punca iz Ljubljane, ki je trdila, da je Urška čarownica. Slišala je zame v neki legendi, nato pa je začela globje raziskovati in našla je mojo številko. Prosila me je, če bi lahko popoldne prišel na ples in raziskal ter preučil Urško. Privolil sem, saj nisem imel nikakršnih načrtov. Hitro sem se odpravil na pot z mojo zasebno podmornico, ki se premika s hitrostjo svetlobe. Do časa kosila sem že bil v Ljubljani. Malo sem še počakal, da so se moje škrge popolnoma spremenile v pljuča, nato pa sem se usedel za mizo, kjer sem imel najprej sestanek z dekletom, nato pa se je začelo preiskovanje. Videl sem, da je privlačila čisto vsakega moškega, pa tudi prav vsakega je zavrnila. Ko je sonce že skoraj zašlo, je Urška zaljubljeno pogledovala proti meni. Zdelo se mi je, da bo zdaj pravi trenutek, da bi jo razkrinkal. Stopil sem do nje in jo prosil za ples. Privolila je in hitro sva se podala po podu. Hitro sem začutil, da se obnaša zelo prevzetno, kot da bi ji bilo vseeno zame, a vem, da to ni bilo res. Da bi izvedel kaj uporabnega, sem moral uporabiti moje nadnaravne moči in priklicati grmenje, vetrove in potokov šumenje. Urško je prevzemal strah, kar sem z lahkoto začutil. Tudi če je bila čarownica, je morala biti mešane krvi. Potrebna je bila podrobnih preiskav, ki se jih bi lahko izvedlo le v podvodnem laboratoriju. Vedel sem, da jo moram s seboj vzeti na grad. Bila mi je tudi všeč, zato pa bi jo z veseljem vzel tudi kot svojo kraljico. Ples sem vodil jaz, zato sva se hitro podala proti Ljubljanici in se spustila v njene globine. Ko sva prispeла v laboratorij, sem ji vzel bris krvi in ga dal v stroj, ki določi vsebnost DNK. Po pol ure sem dobil rezultate, ki so prikazali popolnoma čisto kri brez kakšnekoli vsebnosti DNK čarownice. Odpravil sem se do gradu in poklical dekle, ki me je prosilo za preiskavo ter ji povedal, da so rezultati negativni, kar pomeni, da Urška ni čarownica. Povedal pa sem ji tudi, da ji le-ta prelepa deklica z imenom Urška ne bo več v grožnjo, saj se bo še nocoj poročila z mano in tako bo tudi ostalo do konca najinih življenj.

Ula Mur, 8. b

Kristina Cankar, 9. a

ČASI, KI JIH NE SMEMO POZABITI

Druga svetovna vojna na Slovenskem se je začela leta 1941. Začetek je bil 6. aprila 1941 ob nemškem napadu nad Kraljevino Jugoslavijo, ko je vojska zaprla vse pomembnejše poti. Slovensko ozemlje so okupirali okupatorji. To so bili Nemci, Madžari in Italijani. Okupatorji so izvajali raznarodovalno politiko. Okupatorji pa so prišli tudi v Žiri. Dan po začetku vojne so se iz Žirov umaknili javni uradi, izdan pa je bil ukaz, da se mora civilno prebivalstvo odseliti v okolico Ljubljane. Zatem je jugoslovanska vojska razstrelila mostove in Žiri so izgubile stik s sosednjimi okolicami. Težke razmere ter nestrinjanje z okupacijo so tudi na Žirovskem izviale odpor ter vključitev dela prebivalstva v narodnoosvobodilni boj. Prvi odbor za Žiri je bil ustanovljen septembra 1941. Partizanske enote pa so se nato nahajale na različnih lokacijah v Žireh in okolici. Žiri je najprej zasedla Italija. Italijani so zasedli kraj in si uredili pisarno na območju današnjega Petrola. Italijanska okupacija je bila milejša kot od drugih. Ko pa so v Žiri prišli nemški okupatorji, 27. aprila 1941, je v Žiri prišlo 30 nemških žandarjev in financerjev. Začel se je ravnati strog okupatorski režim. Obešali so nemške zastave, zamenjali slovenske napise z nemškimi, ponemčevanje, šolstvo v nemškem jeziku ... Ukrepi so se izvajali tudi v kulturi, fantje pa so bili poklicani v nemško vojsko. Žirovce pa je tudi prizadela vzpostavitev okupacijske meje med ozemljem italijanskega in nemškega okupatorja. Vojna se je namreč v zadnjih dveh letih popolnoma razplamtela in povzročila, da je v njen in po njej 312 Žirovcev in Žirovk izgubilo življenje. Do odločilnih spopadov je prišlo leta 1943, ko so se partizani odločili za napad na nemške postojanke. Ker se je Nemcem s partizanskim prevzemom oblasti v nekaterih krajih, so se odločili za umik iz Žirov. Da so Nemci zagotovili uspešen umik, so razglasili da bodo, za vsakega poškodovanega Nemca ustrelili 50 domačinov in za vsakega mrtvega pa 100. Domačine, ki pa so jih vzeli seboj, so jih kasneje izpustili v Gorenji vasi. Žiri so po umiku Nemcev, 27. oktobra 1943, postale svobodno ozemlje.

OSVOBOJENA SRCA ŽIROVCEV

6. 4. 1941 vojna se je začela,
ob napadu kraljevina Jugoslavija je celotna obnemela.

Slovensko ozemlje okupator je zavzel,
s puško na rami v nase kraje Nemec, Madžar in Italijan je pridrvel.

Italijani so na žirovska tla stopili,
v šolskem poslopu si pisarno uredili.

Z Breznice opazovalo Žirovce je njihovo oko
v Brekovicah organizirali italijansko-slovensko solo so.

Za njimi nemski žandar in financer je prišel,
z njim slovenski napis kraja je odšel.

Zaplapolala je nemška zastava,
v šoli pa nemško govoreča stroga postava.

Slovenske knjige zažgali so,
takrat Žirovcem dosti je bilo.

Na tromeji težko so živeli,
pomoči ad nikoder dolgo niso imeli.

Bodeča žica in mreža jih je obkoljevala,
mina in ročna bomba zastraševala.

NOB zaceli so ustanavlјati,
s partizansko vojsko Nemce ustavlјati.

Vojkova brigada do Fužin se je prebila,
nemško okupacijo razbila.

23. 10. 1943 bela zastava nad Žirmi je zaplapolala,
nemska brigada se proti Trebiji je odpeljala.

Z njimi kar 1000 parov čevljev je odšlo,
v žirovskih prsih osvobojeno srce je bilo.

333 padlih pogumnih prebivalcev Žirov ostalo nam bo v spomin
in nam na kruto vojno večni opomin.

Vid Kokalj, 8. b

» ČAS, KI GA NE SMEMO POZABITI «

6. aprila 1941 se je v Žireh začela druga svetovna vojna. Najprej so Žiri – 11. aprila 1941 – zavzeli Italijani, ki so bili prizanesljivejši. Dovolili so uporabo slovenskega jezika, v Žireh je ostal tudi duhovnik. Vojno so Žirovci bolj občutili, ko so 27. aprila 1941 Žiri okupirali Nemci. Ti so uvedli stroga pravila ponemčevanja in izgona prebivalstva.

MICKA: (zvečer pri pogovoru s svojim možem, zaskrbljeno) Malo me skrbijo Nemci ... če bo šlo tako naprej ... kako bova preživljala vseh svojih deset otrok?

JANEZ: (v strahu) Nemci so ukazali vpoklic fantov v vojsko. Nadin najstarejši sin Tone bo moral že tako mlad poprijeti za orožje.

ZJUTRAJ NASLEDNJI DAN:

DEVET MLAJŠIH OTROK: (poslavljajo se od Toneta, naglas) Adijo! Bodi previden!

MICKA: (s strahom in tresočim glasom) Bog naj te varuje!

TONE: (samozavestno) Mama, vem, da je z mano.

JANEZ (z žalostjo na obrazu) Sin, ohrani ljubezen do domovine v srcu, čeprav boš služil v nemški vojski.

TONE: (samozavestno) Bom, oče.

NEKAJ UR ZA TONETOVIM ODHODOM:

SOSED POLDE: (priteče k sosedom, vznemirjen) Janez, Janez!

JANEZ: (razburjeno) Kaj pa kričiš, ali ti voda teče v grlo!

SOSED POLDE: (še vedno vznemirjen) Še huje. Naši domačiji sta se znašli na nemškem obmejnem pasu. Nemci zahtevajo, da vse v širini 50-100 metrov porušimo. Če tega ne bomo storili mi, bodo pa oni. Bojim se, da bosta naši domačiji kmalu v ruševinah.

JANEZ: (zbegano, jezno) Kaj! Saj to ni mogoče! Ne bom podrl svoje domačije, zaradi tistih... tistih Nemcev, da bodo opustošili na mojem ozemlju.

SOSED TONE: (sočutno) Moral boš podreti ali pa bodo Nemci.

JANEZ: (jezno) Ne, ne in ne, nikoli!

SOSED POLDE: (vdan v usodo) Mi bomo jutri začeli podirati, čez nekaj dni pa se bomo odselili k ženini sestri.

JANEZ: (hvaležno) Polde, hvala ti za opozorilo, pa ne zameri mi moje jeze. Ti povem čisto po moško, vse skupaj me je vrglo iz tira. Včeraj, ko so Jože, Johana in Ana prišli iz šole, so začeli pripovedovati, da so morali v šoli in drugih hišah izobesiti nemške zastave. Nemci so začeli slovenske napise menjavati z nemškimi. V šoli jih je učiteljica začela učiti nemški jezik, saj bo moral pouk potekati v njihovem jeziku. Pa še Tone... no, saj veš... vprašanje je, če ga bomo še kdaj videli.

SOSED POLDE: (sočutno) Ja, taki so časi. Upajmo, da se bo vse dobro izteklo. No sedaj pa moram iti. Zbogom!

JANEZ: (zamišljen v prihodnost) Zbogom!

POPOLDNE:

JANEZ: (šepetajoče, na skrivaj pred otroki) Micka, Polde mi je povedal da...

MICKA: (nervozno) Ja, vem. Slišala sem vaju, ko sta se pogovarjala o obmejnem pasu in domačiji.

JANEZ: (še vedno šepetajoče) Skrbi me. Kam bomo odšli, ko bomo porušili našo domačijo?

MICKA: (zaskrbljeno) Ne vem, kaj bo z nami!

JANEZ: (obupano) Jutri bomo morali začeti podirati. Čez nekaj dni pa se bomo preselili.

MICKA: (vprašajoče pogleda moža) Kam pa bomo odšli?

JANEZ: (po dolgem premisleku) Lahko bi šli k mojemu prijatelju, s katerim sva par let skupaj hodila v šolo.

MED VEČERJO

JANEZ: (v pogovoru z otroki) Danes sva z mamo izvedela, da se bomo kmalu morali preseliti. Jutri moramo začeti podirati našo hišo.

FRANCI: (najmlajši sin, ne zna še dobro govorit) Potem se ne bom mogel tukaj več iglati in skakati po tlavnikih.

MICKA: (upajoče) Morda se bomo še kdaj vrnili. Sedaj pa pojrite v posteljo, ker je že pozno.

OTROCI: (zaskrbljeno) Lahko noč.

Naslednje dni podirajo svoj dom. Pomagat jim pridejo sosedje iz okolice. Ko je hiša podrta, pa se preselijo k Janezovemu prijatelju.

ŠTEFAN: (veselo jih sprejme) Pozdravljeni, dobrodošli pri nas doma!

MICKA: (hvaležno) Hvala Štefan, ker si nas sprejel v svoj dom.

23. oktobra 1943 so z bojišč sporočili novico, da se Nemci umikajo iz Žirov.

FRANCI: (veselo) Juhu! Lahko se bomo vrnil domov!

Lucija Peternel, 9. c

NEMCI SO IZ ŽIROV ODŠLI BREZ BOJA

Osvoboditev Žirov pred 80 leti je v Loških razgledih leta 1997 popisal Janez Jan. Rodil se je v Žireh leta 1917, med drugo svetovno vojno je bil vodja obveščevalne enote XXXI. divizije.

Žiri so že z Rapalsko mejo, ki so jo določili po prvi svetovni vojni, postala mejno ozemlje. Meja z Italijo je potekala vzdolž razvodnice med Jadranskim in Črnim morjem.

Po nemški zasedbi in razdelitvi Slovenije med okupatorje so bile Žiri v zelo slabem položaju. Nova meja je zaprla izhode proti Logatcu, Idriji in Vrhniku. Edini izhod je bil do Škofje Loke, ki pa je bil močno zavarovan in nadzorovan. V takih razmerah se je tudi na Žirovskem začelo narodnoosvobodilno gibanje. Ko so Nemci začeli izvajati ponemčevanje in organizirano preseljevanje izobražencev ter nacionalno zavednih družin, pa je NOB začel dobivati organizirano obliko. Septembra leta 1941 je bil ustanovljen prvi odbor osvobodilne fronte. Partizanske enote so se nato nahajale na različnih lokacijah v Žireh in okolici. Na prelomu med letoma 1942 in 1943 so Žiri postale vse bolj izrazit partizanski kraj.

Osvoboditev Žirov je bila del načrta operativnega štaba za zahodno Slovenijo. Ta se je odločil, da najprej napade najbolj izpostavljene obmejne postojanke nad Poljansko in Selško dolino. 7. oktobra 1943 so začeli napadati postojanko v Davči in pet dni kasneje Nemce prisilili k umiku. 13. oktobra se je začel napad na postojanko v Sovodnju, hkrati pa so dobili nalogo napasti in pregnati posadko iz Javorij. Dne 20. oktobra so enote prodrle do Fužin. V Žireh je nemško poveljstvo ocenilo, da v takih razmerah ne bo moglo še naprej vztrajati v kraju. Nemci so imeli že 22. oktobra 1943 naložene vozove z opremo in zaplenjenim materialom. Ker je kolona z dvema tankoma zamujala zaradi odstranjevanja zapore na Fužinah, so sklenili, da umik izvedejo naslednji dan. Da bi si zagotovili varen prehod, so med domačini izbrali osem talcev. Nemški poveljnik je zagrozil, da bo dal postreliti sto občanov za vsakega ubitega vojaka. Tako so šele okoli tretje ure popoldne krenili proti Trebiji. Zvečer so brez bojev prispleli v Gorenjo vas, kjer so izpustili talce.

V naslednjih dneh so občani in borci proslavljali osvoboditev Žirov. V nedeljo, 31. oktobra, so priredili še velik miting s pestrim dramskim in pevskim programom. Številne nove partizanske pesmi so ljudi tako navdušile, da so se mnogi takoj vključili v partizanske enote.

Že od nekdaj je znano, da zgodovino pišejo zmagovalci. Zato so dejstva v opisih zgodovinskih dogodkov pogosto pristranska. Velikokrat je resnica nekoliko drugačna od najbolj razširjene in uradne zgodbe. Sama imam sorodnike v Selški dolini, ki pogosto povedo, da je bilo resnično dogajanje v Dražgošah med drugo svetovno vojno drugačno od tega, kar slišimo na radiu in televiziji ali preberemo v časopisih. Zato se sprašujem, ali je morda tako tudi v primeru dogajanja v Žireh leta 1943.

Terezija Praznik, 9. b

ČAS, KI GA NE SMEMO POZABITI

Mojo mamo sem vprašala, kaj naj napišem pod ta naslov. Ker se je rodila leto po vojni, mi svojih izkušenj ni mogla povedati. Je pa delila nekaj spominov njene matere, ki je v svojem življenju veliko pretrpela.

Ko se je vojna začela, je šel njen mož v vojsko. Zato je sama skrbela za otroke in opravljala vsa opravila, ki bi jih sicer on.

Za njo beg ni bil smiseln, saj je imela poleg nosečnosti še tri otroke, mlajše od pet let. Ko je nekega dne sadila krompir, so se zaslišala vojaška letala. Na srečo ni bilo obstreljevanj. Poleg tega ni bilo drugih napadov ali streljanj.

V hlevu sta bili dve kravi, ena je dajala mleko in jo je njen mož pripeljal iz Bohinja. Bila je zelo dragocena. Prišli so vojaki in jo kljub nestrinjanju stare mame vzeli. Bili pa so partizani, ki tega niso naredili zadnjič. Partizanka

ji je hotela ukrasti zajemalko, ki je bila zanjo zelo dragocena, saj je pri hiši bilo zelo veliko pomankanje. Ker je seveda ni hotela dati, je namesto tega vzela rjuho, na kateri je spala mamina sestra, ki je bila še zelo majhna. Nato mi je začela mama razlagati zgodbo, ki mi jo je povedala že večkrat, ko sem bila mlajša. Takrat še nisem vedela točno, za kaj gre. Zato me je tokrat to še bolj pretreslo.

Mož njene mami je bil sprva pri partizanih. Videl je, kako so ubijali tudi domačine, jim kradli, ter preganjali predvsem tiste, ki so bili krščanske vere. To je izkusil tudi sam, saj mu niso priskrbeli novih čevljev, ker kot so mu rekli, ni bil pravi dečko. Zato se je odločil oditi k domobrancem. Tam je bil devet mesecev in ko je bilo vojne konec, je prišel domov. Tam ni ostal dolgo, saj mu je prišla sosedka povedat, da se mora iti v Škofjo Loko javit. Preden je odšel od doma je rekel, da on ni nikomur storil žalega in ima čisto vest. Tja naj bi šli vsi vojaki, da bi videli, koliko jih je ostalo. Domov pa niso prišli vsi in med njimi je bil tudi oče moje mame. Na poti nazaj domov so ga usmrtili partizani. Ne samo njega, ampak več podobnih njemu, ki so se borili za svoje ljudi.

To se mi zdi zelo žalostno, saj ne razumem, kako bi kdo sploh lahko naredil kaj takega. Najhujše pa je dejstvo, da so se ti zločini zgodili po koncu vojnje.

Mama je večkrat vmes povedala, da je treba odpustiti. To občudujem, saj je odpustila tistemu, ki je povzročil, da je odraščala brez očeta v revščini in pomankanju. Trpljenja, ki ga je doživel ne privošči nikomur. "Vojna je gorje," je rekla, preden mi je povedala še tole: *Čisto vest ohrani skozi vse življenje, pa ne bo te strlo zemeljsko trpljenje.*

Lucija Petrovčič, 9. c

ČAS, KI GA NE SMEMO POZABITI

Leta 1941 so se Žiri znašle v težki situaciji,
saj bili smo okupirani z vseh strani.

Nemci, Madžari niti Italijani,
do nas niso imeli usmiljenosti.

Naši junaki partizani so bili,
saj Italijani niso imeli moči, da uničili jih bi.

Iz zasede nas oni so branili,
samo da domačo vas bi ohranili.

Drugačno izkušnjo so imeli z Nemci,
ki še bolj grdo so delali z nam, Slovenci.
Povsod v Žireh so bile njihove zastave,
naše šole postale so njihove pisarne,
najhuje pa je bilo to,

da nobeden ni smel preprečiti te vojne malomarne.

Žiri so izgubile 333 ljudi,
kar za takšen manjši kraj malo ni.

Še gospa povedala nam je,
da so njene starše privezali
in zaradi ene same hiše skoraj iz države odposlali.

A končno 23. oktobra uspelo se jim je osvoboditi,
Nemce jim uspelo do Gorenje vasi prepoditi
in to brez tega, da bi bilo treba koga usmrтiti.

Žal kup odpeljanih materialov je bil velik
a nam Žirovcem sreča v življenju predstavlja večji lik.

Lana Mlinar, 9. a

SPOMINI IZ MAMINE SKRINJE

Moji spomini iz otroštva so večinoma bežni in kratki, ne spominjam se dobro, kaj se je zares zgodilo in kaj se mi le zdi. Ampak en dan pa mi bo za vedno ostal v spominu.

Bilo je hladno zimsko jutro in zunaj je naletaval sneg. Oblečena sem bila v pisan volnen pulover, ki sem ga dobila za božič, na nogah pa sem imela tople zimske nogavice. Zamišljeno sem sedela ob oknu in opazovala snežinke, ki so lahko poplesavale v vetru. Ker sem bila stara šele okrog sedem let, nisem imela veliko potrpljenja in kmalu mi je postal dolgčas. Šla sem v sosednjo sobo, kjer je moja mama kot ponavadi kleklala čipko. »Mama, mama, povej mi kakšno zgodbo,« sem prosila. Pogledala me je in se nasmehnila. »Danes imam zate nekaj prav posebnega,« je rekla in izpod postelje privlekla veliko staro skrinjo. Radovedno sem pokukala vanjo in zagledala veliko težko knjigo. »Kaj pa je to?« sem začudeno vprašala. »To je album,« mi je razložila mama. »V njem imamo spravljene slike in fotografije, ki nas spominjajo na stare čase,« je še dodala. Skupaj sva se ugnezdili na mehki zofi, se zavili v tople odeje ter si pripravili vroč kamilični čaj z veliko žlico medu. Nato sem neučakano odprla album in z zanimanjem prisluhnila mamini pripovedi.

Večine fotografij se danes ne spomnim več. V spominu mi je ostala le ena, ki mi je takrat še posebej vzbudila zanimanje, saj ni bila fotografija, ampak slika, naslikana z olnimi barvami. O njej mi je mama razlagala kar nekaj časa. Na njej je bilo dekle, staro okrog dvanajst let, ki je zrlo v daljavo. Njen obraz je bil od zunaj prekrit z masko odločnosti in resnosti, a če si pogledal malo bliže, si lahko opazil, da dekle v notranjosti kar kipi od čustev. V njej je nastajala nenavadna mešanica žalosti, jeze in bolečine. S takimi občutki je strmela predse. Takrat nisem dobro razumela te slike, a skozi leta mi je njen pomen postajal vse bolj jasen. Ko se danes spomnim nanjo, točno vem, kaj predstavlja in kako je povezana s tem, kar je govorila mama.

Začelo se je 6. aprila 1941, ko so Nemci napadli Kraljevino Jugoslavijo in zaprli vse pomembne prometne poti, s čimer se je začelo obdobje druge svetovne vojne. Takrat so bile Žiri v precej slabem položaju, saj so bile ravno na meji med nemškim in italijanskim okupatorjem. Že dan po napadu so se morali iz Žirov umakniti javni uradi, civilno prebivalstvo pa bi se moralo po ukazu premakniti v okolico Ljubljane. Nato so sestrelili mostove, da je vas ostala bolj ali manj brez povezav z drugimi kraji.

Žiri je prva zasedla italijanska vojska, ki je začela s topi obstrelijevati Rupnikovo linijo na Žirovskem vrhu. Nekaj dni kasneje so Italijani izpraznjeni kraj zavzeli brez boja, svoja oporišča in pisarne pa so uredili v največjih javnih ustanovah. Kot otroku se mi je to zdelo nekoliko kruto, a sem kasneje ugotovila, da je bilo to v primerjavi s kasnejšo situacijo še v redu. Italijanska okupacija je bila dokaj mila, učitelji so lahko še vedno poučevali otroke, v Žireh je lahko ostal tudi duhovnik. A kljub temu so se mi Italijani po tistem za nekaj časa zamerili.

Še bolj pa so se mi zamerili Nemci, ki so kmalu za tem položaj še poslabšali. 27. aprila so meni nič tebi nič prikorakali v vas (takrat so bile Žiri namreč še precej manjše) in se, tako kot prej Italijani, naselili v pomembnih stavbah. Vzpostavili so strog okupacijski režim, da so morali ubogi ljudje obešati nemške zastave, prav tako so zamenjali slovenske napise z nemškimi, ponemčili osebna in krajevna imena ter popisali in izgnali prebivalstvo. Otroci so se morali šolati v nemškem jeziku, odrasli pa so se morali nemščine učiti na posebnih jezikovnih natečajih. Sicer pa se prebivalci Žirov niso bili prisiljeni učiti le nemščine, saj je bil del Žirov tudi pod italijanskim okupatorjem, kjer so se otroci morali učiti italijanščino v slovensko-italijanski šoli. Nemci so vplivali tudi na gospodarstvo, saj so bili že tako preobremenjeni kmetje prisiljeni oddajati pridelke in izdelke, kar me je v otroštvu še posebej razjezilo. Preprosto nezaslišano se mi je zdelo, da so morali kmetje, ki so že tako težko preživljali svojo družino, svoje pridelke še dodatno oddajati Nemcem samo zato, ker so se oni tako odločili. Nemci so spremenili vsakdanjik prebivalcev, saj so jim odvzeli prevozna sredstva, prekinili prometne povezave in striktno prepovedali prosto gibanje med kraji. Uvedli so strog obmejni režim, policijsko uro, odsotnost duhovnika ... Izvajali so tudi ukrepe v kulturi – uničevali so knjige in gledališko opremo, zaplenili kinematografsko opremo ter jo uporabili za namene nemške propagande. Ta je potekala tudi prek njihovih časopisov in organizacij, ki so popolnoma izrinile naša slovenska društva, ki so bila razlaščena in ukinjena.

Ta del mamine pripovedi me je močno pretresel, saj sem se vživel v takratne okoliščine, v življenja prebivalcev, njihova občutja in skrbi. Pravzaprav je imela mama (ozioroma njeni predniki) kar veliko srečo, da je lahko obdržala fotografije, ki mi jih je pokazala, me je prešinilo, medtem ko sem v mislih premlevala slišano.

In res je bilo tako. Veliko ljudi je moralo svoje domove zapustiti ali jih celo porušiti, saj so se njihove hiše znašle v obmejnem pasu. To je med prebivalci povzročilo precej revščine, saj je veliko ljudi ostalo brez vsakega imetja.

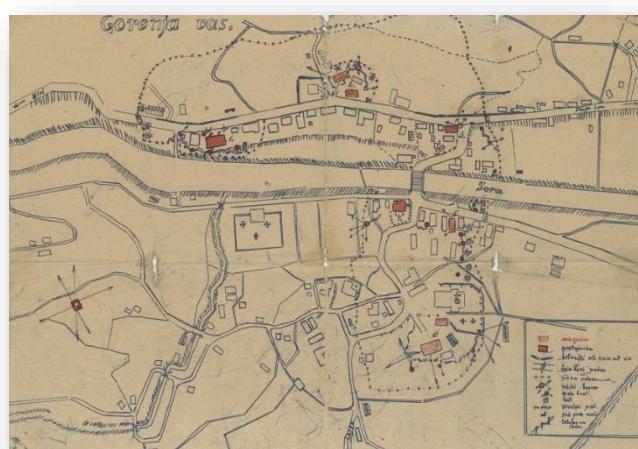
Zaradi močno zastraženih meja so se začele pojavljati takšne in drugačne nesreče. Nemci so imeli mejo namreč res zelo dobro zastraženo. Pobegniti čez je bilo bolj ali manj nemogoče. Najprej si ob meji naletel na dva metra visoko mrežo ali pa ponekod na tri vrste kolov z bodečo žico. Če se ti je po kakem srečnem (ali nesrečnem) naključju uspelo prebiti čez to oviro, ne da bi te videli, so te na drugi strani čakale tri vrste bodeče žice, za njimi pa deset metrov skritih min in bomb.

Nekaj let po tem, ko mi je mama kazala album s slikami, sem v omari našla tri stare knjige in dva malce strgana zemljevida. Vse tri knjige so imele naslov Križpotja. To se mi je sprva zdelo čudno, saj so imele kljub temu različno vsebino. Ko sem jih zdaj še enkrat pogledala, sem spoznala, da so to trije deli ter da celotna trilogija nosi naslov Križpotja. Napisal jo je partizan Karel Leskovec, ki v trilogiji zelo dobro opiše, kako je vojno doživel sam in tudi kako so jo ostali ljudje. Takrat sem se spomnila, da je tudi mama omenjala partizane. Bili so borci proti okupatorju, tesno povezani med sabo – bili so kot velika družina. Nove člane so pridobivali z deljenjem letakov, ki so jih dostavljali na skrivaj, predvsem ponoči. Partizani so s časom napredovali in kar nekajkrat so na cesti napadli nemška vozila, zato je okupator odredil, da morajo prebivalci posekatи vse grmovje v širini 50 metrov ob cesti.

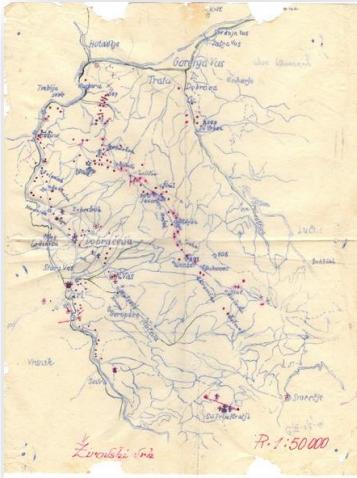
Prej omenjena zemljevida, ki sem ju našla zraven knjig, se mi takrat nista zdela preveč zanimiva in sem ju le pospravila nazaj na njuno prvotno mesto. Ampak čez čas, ko sem se spet spomnila na knjige, sem ugotovila, da nisem nikoli podrobnejše pogledala, kaj predstavlja. To dejstvo me je grizlo toliko časa, dokler nisem šla spet do omare in ju izbrskala izpod knjig ter s tem končno potešila svojo radovednost. Takrat sem odkrila, da sta bila zemljevida včasih partizanska last in moje zanimanje zanju se je še povečalo. Tako sem po dolgem raziskovanju in preučevanju prišla do dejstva, da zemljevida predstavlja Žirovski vrh in Gorenje vas in da so ju partizani najverjetneje uporabljali, da so laže prišli drugam, ker so vedeli, kje je prehod možen in kje ne.

Trilogija Križpotja

Zemljevid Gorenje vasi, ki so jo Nemci obdali z bodečo žico

Zemljevid Žirovskega vrha z ostalimi žirovskimi naselji

Če zdaj še enkrat pomislim na tisto oljno sliko, se spomnim, kam je gledalo dekle. V ozadju je vzdiana v breg stala hiša. No, ali pa nekaj podobnega hiši. Stavba namreč ni bila cela, podirali so jo. In z gotovostjo lahko povem, da je bil to nekoč dekličin dom. Do nekega trenutka, ko se je vse sesulo. Ko so prišli Nemci in jim ukazali, naj podrejo svojo hišo ali pa bodo to storili oni. In tako je prišlo do tega prizora, ko je dekle s culo na rami stalo na sosednjem hribu in gledalo ta strah vzbujajoči prizor. Čeprav ... zdaj sem doumela, da dekle ni gledalo v hišo. V trenutku, ko je slika nastala, je dekle pogled umaknilo nekoliko vstran, saj je bil prizor njenega doma, njenega dotedanjega življenja, ki se ji je podiralo pred očmi, preprosto tako boleč, da tega ni prenesla. In skoraj prepričana sem, da ji je v naslednjem trenutku po licu spolzela solza.

Ko je mama končala svojo pripoved, sva obe nekaj časa molče strmeli skozi okno in opazovali debelo snežno odejo, ki se je

nabrala zunaj. »Poglej, nehalo je snežiti!« sem čez nekaj časa dejala, da sem pretrgala težko tišino. »Pa res! Greva na sprehod?« je vprašala mama. »Jaaaa!« sem bila navdušena in že sem si oblačila bundo. Nataknili sva si zimske čevlje in skoraj sva že stopili ven, ko sem se nenadoma ustavila. »Mama, kaj pa se je zgodilo z minami?« sem zaskrbljeno vprašala. »Ah, min že dolgo ni več,« je lahko odvrnila in stopila skozi vrata v sneg. Ampak meni se to ni zdelo dovolj prepričljivo. Nisem odnehala. Usedla sem se kar tja v sneg, da se mi je udrlo skoraj do ramen. Nisem se dala prepričati, vse dokler mi ni mama že desetič povedala, da min zagotovo ni več in da so Nemci in Italijani zdaj čisto prijazni ljudje ter da ni niti najmanjše možnosti, da bi se nama zunaj kaj zgodilo. Ko sem slišala, kar sem želela, sem končno vstala in veselo zagazila v sneg. Čez nekaj trenutkov sem svoje nepotrebne skrbi že odvrgla stran, da so se za vedno izgubile v neskončni snežni odeji.

Kristina Cankar, 9. a

Naša generacija si težko predstavlja dogajanje med drugo svetovno vojno. Poskušal sem si sem si naslikati, kakšno je bil življenje med okupacijo, kako je takrat na primer potekal vsakdanjik. Žiri ležijo tik ob rapalski meji. Rapalska meja je bila v tistem času meja med Slovenijo in Italijo. Najprej bi se dotaknil dejstev, ki jih lahko najdemo zapisane v zgodovinskih virih. Na Žirovskem se je vojna močno občutila ob začetku vojne 6. aprila 1941 ob nemškem napadu na Kraljevino Jugoslavijo. Že naslednji dan so se iz Žirov umaknili javni uradi. Žiri je zasedla Italijanska vojska 11. aprila 1941. Pisarno si je uredila kar v šolskem poslopju. Pod italijansko okupacijo so učitelji še vedno smeli poučevati, tudi duhovnik je ostal v župnišču. Kasneje, po italijanski kapitulaciji, je v Žiri prispela nemška vojska, ki je začela uvajati strog okupacijski režim. Žirovci so morali v javnosti uporabljati nemščino, morali so izobesati nemške zastave, slovenski napisni so bili zamenjani z nemškimi. Sledil je popis prebivalstva, nato pa še deportacija. Prizadela jih je tudi vzpostavitev okupacijske meje med ozemlje italijanskega in nemškega okupatorja. Žiri so bile utesnjene v objemu žičnih ovir in minskih polj. Tisti, ki so hoteli pobegniti, so se pogosto poškodovali ali pa jih je ujel okupator. Celotna situacija je privedla do tega, da so se Žirovci pridružili narodnoosvobodilno gibanju. Kar veliko domačinov je sodelovalo in prihajalo je do spopadov. Med bolj znane spopade lahko štejemo tudi borbo oktobra 1943, ko je Operativni štab za zahodno Slovenijo napadel nemške postojanke, ki so bile v bližini nemško-italijanske meje. Tri so bile v Žireh. Tako so se Nemci iz našega domačega kraja umaknili 23. oktobra 1943. Zaradi lastne zaščite so s seboj vzeli 8 talcev. Ustanovljen narodnoosvobodilni odbor za območje upravne občine Žiri, in sicer 24. oktobra 1944. Dobili smo prvi narodnoosvobodilni odbor takega tipa. Vojne seveda še ni bilo konec in sledili so še dolgi meseci spopadov. Vse to sem zasledil v zgodovinskih virih. Po pripovedovanju mojega očeta okupacija Nemcov pustila velik vtis tudi pri moji prababici, ki je bila vtem obdobju mlado dekle. Ati je zelo rad poslušal babičine prigode med vojno in jih sedaj on deli z nami, saj je prababica že pokojna. Njeno partizansko ime je

bilo Ruška. No, torej že iz tega vemo, da je sodelovala pri narodoosvobodilnem boju. Ni hodila "naokrog" s puško in streljala, je pa počela nekaj, kar je bilo zelo pomembno za dvig narodne zavesti. Ruška je skrivaj šivala obleke in zastave za partizane. Najbolj zanimivo je to, da je imela za prijatelja tudi dva iz okupatorskih vrst, in sicer iz nemške vojske. Sumila je, da vesta da sodeluje s partizani, vendar je nista nikoli zasliševala ali ji grozila. Torej je bilo tudi med okupatorji nekaj ljudi, ki si niso želeli vojne. Ruško so nazadnje izdali sovaščani, ki so sodelovali z okupatorskimi silami. Več vaščanov Žirov so po prijetju natrpali v tovornjaka in se pred odhodom ustavili še v gostilni pri Katerniku. Med vsemi prijetimi so trenutek nepazljivosti straže izkoristile le edini dve ženski. Ena je bila moja prababica. Skozi vsa zgodovinska obdobja so vojne, ki povzročajo trpljenja. Ljudje pa "morajo" sodelovati, tudi če nočejo. Mogoče se narod skozi vsako tovrstno preizkušnjo zave svoje vrednosti in še bolj ponosno postavi temelje novega jutri in še bolj ponosno govoriti svoj jezik in poje svoje pesmi. No vsaj želim si, da bi bilo tako.

Črt Gaber, 9. c

2. SVETOVNA VOJNA

V drugi svetovni vojni
tudi v Žireh se ta bitka godi,
so obupani ljudje vsi,
ki gledajo prizore te prestrašeni.

V bitki med vojaki,
toliko krvi je izgubljeno,
brez razloga je umrlo,
vse, kar je bilo prej ustvarjeno.

Mesto je v obleganju,
oboroženi vojaki so povsod,
mislili so, da so varni,
a so se znašli v središču teh zablod.

Srce boli, ko slišimo o tem,
kako ljudje so umirali brez razloga,
boj za svobodo vsi zdaj recimo,
nikoli več vojne - le mir si želimo.

Anja Razingar, 9. b

ZADNJE UPANJE

Kje so vsi ljubljeni, ali so že zapustili ta svet?
Vse, kar vidim, so zaskrbljeni obrazi
in pohabljeni vojaki.

Res, da to ni linija strelišča,
a mrtvih je kot kup mravljišča.
Sestre se trudijo po svojih močeh,
a kaj ko vojakov prevelik je ta greh.

Kaj ko vojne ne bi bilo,
zalog ostalo bi vsaj za kakšno kilo.
Mir je edino, kar rabimo
a solze in obup so vse, kar lahko uporabimo.

Počitka si želijo vsi,
a žal vojna še vedno tli.
Vsi odšli so v Žiri,
kjer zaledje nudi jim pomoči.

Zala Mali, 9. b

Ko so Nemci okupirali Žiri, se je veliko Žirovcev izselilo saj niso zdržali pritiska nemške okupacije. 3.

A leta 1943, so se partizani odločili za napad na nemške postojanke. Ker so Nemcem zaprli povezavo s Škofjo Loko, so seti odločili za umik iz Žirov. Okupatorji so bili prebrisani ter izdali ukaz, da jih ob umiku ne smejo obstreljevati saj bi za vsakega ranjenega Nemca ubili 50 domačinov, zd vsakega mrtvega pa 100. S seboj so odpeljali 8 talcev, ki so jih potem v Gorenji vasi izpustili. Odpeljali pa so nam za 20 vozov obutve in material.

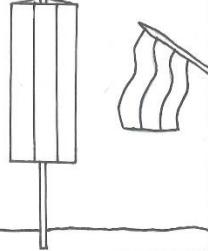
Ko so prišli Nemci so postavili stroga pravila

2.

Obiskovati smo morali nemške šole.

Izobesavati smo morali nemške zastave.

In vse slovenske napise so zamenjali z nemskimi.

Dodeljena je bila tudi policijska ura

Poleg tega pa so v vojsko vpoklicali mojega očeta. Vsako noč sem molil, saj sem se bal, da ga nikoli več ne bom videl.

Prosim Francji, pridi nazaj k nam!

Prosim bog, pripelji mojega očeta, živega in zdravega domov.

In tako je čas minoval počasi. Nemci pa so postavljali še več strogih pravil. Bilo je zelo težko, a vsi smo verjeli, da bo prišel dan ko bomo vsi svobodni.

Ko so Nemci okupirali Žiri, se je veliko Žirovcev izselilo saj niso zdržali pritiska nemške okupacije.

A leta 1943, so se partizani odločili za napad na nemške postojanke. Ker so Nemcem zaprli povezavo s Škofjo Loko, so seti odločili za umik iz Žirov. Okupatorji so bili prebrisani ter izdali ukaz, da jih ob umiku ne smejo obstreljevati saj bi za vsakega ranjenega Nemca ubili 50 domačinov, zd vsakega mrtvega pa 100. S seboj so odpeljali 8 talcev, ki so jih potem v Gorenji vasi izpustili. Odpeljali pa so nam za 20 vozov obutve in material.

Ko so Nemci odšli, smo se vse začeli veseliti. Res, da so nam pobrali vse dragocene reči, da nazaj smo dobili najdragocenejše-svobodo. Čez nekaj dni so iz vojske prišli vsi možje. Ko sem zagledal očeta sem bil tako vesel, da sem stekel k njemu in mu skočil v objem. Nato smo pripravili zabavo in prslavljal dolgo v noč.

Nazaj v Park vojaške zgodovine Pivka.

O STRIPU: Nedih za strip sem dobil od youtuberja theodd1sout, saj tudi on piše dobre stripe.

Nedih za besedilo sem dobil na internetu in od staršev. Hvala, da ste brali moj strip.

David Šparovec 8.A

Konec

smemo pozabit.

stripa: Čas, ki ga ne

ČAS, KI GA NE SMEMO POZABITI

Med obema vojnoma so bile Žiri jugoslovanski kraj ob meji s Kraljevino Italijo. Meja, ki je bila določena s podpisom Rapalske pogodbe leta 1920, je globoko zarezala v slovensko ozemlje. Žiri so drugo svetovno vojno pričakale z različnimi utrdbami Rupnikove linije, ki pa svojemu namenu niso nikoli služile.

Italijanska zasedba kraja je potekala mirno. Novica, da je bila Kraljevina Jugoslavija napadena, je 6. aprila 1941 pretresla prebivalce. Naslednjega dne so se iz kraja umaknili javni uradi, izdan pa je bil tudi ukaz o njegovi izpraznitvi. Resnost razmer je potrdilo tudi jugoslovansko rušenje pomembnejših mostov, s tem so Žiri izgubile precejšen del svojih prometnih povezav. Kljub napetosti pa do spopadov ni prišlo. Italijanske enote ob prestopu meje niso naletele na odpor, jugoslovanska vojska se je namreč umaknila, in so lahko 11. aprila 1941 mirno zavzele Žiri. Prebivalstvo se je po nekaj dneh begunstva vrnilo na svoje domove. Razmere so se umirile, življenje pa se je nadaljevalo podobno kot v dnevih pred vojno. Za prebivalce je bilo pomembno, da so učitelji še vedno lahko poučevali, prav tako je v kraju ostal tudi duhovnik.

Razmere so se bistveno zaostrike ob nemški zasedbi Žirov, 27. aprila 1941, ko so se italijanske enote umaknile. V kraj je prišlo ok. 30 nemških žandarjev in financerjev, ki so se naselili v pomembnejših stavbah. Ti so uvedli strog režim. S tem so Žiri začelo dobivati nemško podobo: na vseh reprezentativnih stavbah so bile izobešene nemške zastave, slovenski napisи zamenjani z nemškimi, prav tako so ponemčili imena. Glavna sprememba za prebivalstvo je bil uvedba nemškega jezika v uradih in šoli. Posledično so bili slovenski učitelji izseljeni. Te so zamenjali nemški, ki so v celoti govorili po nemško. Šolsko poslopje so namenili popisu prebivalstva. Iz Žirov je bil izgnan tudi župnik. Občasno je v kraj prišel nemški duhovnik, a večinoma so Žirovci cerkvenih obredov udeleževali na italijanski strani meje. Okupacija ni vplivala samo na versko življenje, ampak tudi na gospodarsko in kulturno življenje. Prekinjene so bile vezi s kraji na italijanski strani meje, obrtniki pa so morali določen del izdelkov nameniti vojski, v katero so bili nekateri tudi vpoklicani. Začeli so tudi 2000 slovenskih knjig z namenom izbrisati slovenski narod. Ukinjena slovenska društva so nadomestile nemške organizacije in nemški časopis.

Težke razmere ter nasprotovanje okupaciji so tudi na Žirovskem vodile v odpor ter vključitev dela prebivalstva v narodnoosvobodilni boj. Prvi odbor Osvobodilne fronte za Žiri je bil ustanovljen septembra 1941. Partizanske enote so se nahajale na različnih lokacijah v Žireh in okolici. Njihov pritisk na nemške položaje v kraju se je povečeval. Partizani so z minami ter posekom pasa grmičevja so zaščitili tudi edino dovoljeno cestno povezavo iz Žirov – proti Škofji Loki. Zaradi napadov se je nemško vojsko odločilo za umik iz Žirov. 23. oktobra 1943 so Nemci pričeli zbirati talce. Nemci so župana obvestili, da bodo za vsakega mrtvega nemškega vojaka ustrelili 100 občanov. O tem so bili takoj obveščeni partizani, ki so bili okrog Žirov in bi lahko preprečili odvoz blaga, a ga zaradi grožnje s streljanjem talcev niso. Tako so Nemci tega dne skupaj z naropanim blagom in sedmimi talci moralno poraženi zapustili Žiri. Talce so v Gorenji vasi izpustili. Izropani kraj je postal del osvobojenega ozemlja.

Zarja Kopač, 9. a

»Čas ki ga ne smemo pozabiti,« a vseeno bi si ga morda kdo najraje izbrisov iz spomina. To je čas druge svetovne vojne med letoma 1941 in 1945. To je čas slabih spominov, čas brdkosti, strahu, nemoči in žalosti. Veliko ljudi je v tem krutem obdobju izgubilo svoje življenje, več družin je izgubilo dom in svobodo. Mnoge evropske države so zapirale jude v judovska taborišča, nad njimi so izvajali holokavst. Tem ljudem so bile kršene osnovne človekove pravice, a v času vojne se nihče ni oziral na to. V tem času so se države kot npr. Združeno Kraljestvo, ZDA in pa seveda Kraljevina Jugoslavija, del katere smo bili tudi mi, Slovenci, borile proti

okupatorju, čigar glavna država je bila Nemčija, poleg nje tudi Italija in Madžarka oz. boj je potekal med zavezniki in silami osi. Čeprav se je 2. svetovna vojna uradno začela 6. aprila 1941 z napadom na kraljevino Jugoslavijo, bi lahko rekli, da je bil njen začetek že v letu 1939, kjer so se začeli prvi spori med državami, napad Nemčije na Poljsko, države so druga drugi napovedovale vojno. V času vojne so si trije okupatorji razdelili naše slovensko ozemlje; to so bili Nemci, Italijani in Madžari. Takrat so narodi izvajali t. i. raznarodovalno politiko, s katero so slovenski narod med sabo ločiti in ga uničiti. To je potekalo predvsem z ukinjanjem slovenskih organizacij, spremembo imen slovenskih mest, poukom (v nemškemu delu) v nemščini ipd.

V 2. svetovni vojni so se prvič pojavile partizanske čete, ki so okupatorje napadale iz zasede. Leta 1945 pa se je 2. svetovna vojna končala z zmago zaveznikov, v kateri pa je tudi Sloveniji uspelo ohraniti večji del ozemlja.

Vplive svetovne vojne, pa je bilo lahko čutiti tudi v Žireh. Kmalu po začetku vojne je vojska razstrelila mostove v okolici Žirov, tako so Žiri izgubile stik z okolico. Eden od spominov na vojno je Rupnikova linija v Žirovskem vrhu, ki stoji še danes. To je bil sistem več utrdb, ki je bil namenjen obrambi pred italijansko vojsko. Kmalu po italijanski zasedbi Žirov so prišli Nemci in zasedli večji del Žirov, italijanske so bile le še Brekovice. Nemci so tako nastopili s precej strožjim režimom kot Italijani. Potrebno je bilo izobesjanje nemških zastav, zamenjavo napisov za nemške, uvedena je bila nemščina v šolstvu, odrasli pa so se morali udeleževati tečajev nemščine. Nemška okupacija je bila vidna tudi gospodarstvu in vsakdanjem življenju, npr. zaplenili so jim prevozna sredstva, prekinili so pomembne cestne povezave. V tistem času je bilo za prebivalce to velik šok, skorajda čez noč se je njihovo življenje tako rečeno iztirilo iz vsakdanjih tirnic. Niso več smeli uporabljati svojega maternega jezika, Nemci so dejansko uničevali njihovo življenje in pa kulturo. Veliko moških in pa mladih fantov je bilo primorano iti v nemško vojsko, ki se je okupirala njihovo lastno državo. Del prebivalcev pa se je vključilo v partizansko vojsko. Partizanska vojska je uporabljala drugačen način vojskovanja kot drugi, in sicer gverilsko bojevanje, kar pomeni napad iz zasede, torej iz gozdov ali samotnih kmetij, koč, kjer so si partizani poiskali tudi zavetje. Še večji pritisk in strah pa je nad Žirovci vzbudila meja med dvema okupatorjema (Nemcev in Italijanov) na njihovem ozemlju. Kar naenkrat se je na Žirovskem ozemlju pojabil pas žičnih ovir in minskih polj. Ljudje, ki so živeli v tem obmejnem pasu ali imeli v njem poslopja, so bili le-ta primorani porušiti. Vojska je tako domačinom grozila s smrtjo, če se nemudoma niso umaknili in porušili vsega imetja. Mnogi so tako dobesedno čez noč oz. kar v dnevu ostali brez doma in strehe nad glavo. Zagotovo jih je takrat grabila panika, niso vedeli, kje bodo prenočili, živeli ter če bodo sploh preživelni do naslednjega dne. Mnogi so bili po pričevanjih lačni, saj jim je zmanjkovalo hrane, predvsem kmetom, ki jim je vojska ob meji zasegla kmetije in obdelovalne površine torej polja. Seveda je bil v teh krutih časih vsem tudi omejen do vsakdanjih potrebščin kot so na primer zdravnik, trgovine ipd. V Žireh na srečo nikoli ni bilo prisotnega večjega streljanja, obstrelevanja. So pa ljudje iz bližnjih krajev lahko slišali pike raznih orožijh. Še vseeno pa je bila v zraku vedno velika napetost, saj ljudje niso vedeli kaj pričakovati.

23. oktober, ki pa je za Žirovce še danes pomemben datum, je bil v času vojne odločilen. Na ta dan leta 1943 so bile Žiri osvobojene pred nemško vojsko. V oktobru 1943 so se partizani odločili za protinapad na nemških postojankah v bližini nemško-italijanske meje. Tako so se Nemci prostovoljno odločili za umik iz Žirov, saj so izgubili povezave s Škofjo Loko, ki je bila v tistem času prav tako nemška. Da pa so se Nemci iz Žirov umaknili brez ranjenih ali poškodovanih vojakov, so razglasili, da bodo za vsakega ranjenega Nemca ustrelili 50 domačinov, za vsakega ubitega pa 100. Tako so se 23. oktobra 1943. leta Nemci dokončno umaknili s slovenskega ozemlja, drugi dan pa so Žiri postale del osvobojenega območja, kar je pomenilo konec vojne na območju Žirov. V času 2. svetovne vojne je v Žireh življenje izgubilo nekaj več kot 300 ljudi, nekateri tudi zaradi utrjevanja kraja, na okupacijskih mejah italijanskega in nemškega območja.

23. oktober je tako še danes pomemben dan za Žirovce in ga vsako leto obeležujemo kot dan spomina tj. dan spomina na osvoboditev Žirov in izgon Nemcev iz Žirovskega ozemlja.

KRUTA PRETEKLOST

Pred osemdeseti leti
so godci nehali peti.
Saj začel se je nemir,
med ljudstvi je nastal prepir.

Nastala vojna huda je,
katera se med narode širila je.
Težko verjameš, ampak res,
to bil pravi je krvavi ples.

Partizani so se borili,
da deželo bi osvobodili.
Okupator bil je huda stvar,
saj za življenja mu ni bilo mar.

Ko okupator bil je pregnan,
je veselje prilezlo na plan.
Svet je ponovno spet zaživel,
brez sovraštva naprej, se rad je imel.

Vojna res je huda bila,
polna pekla in pa zla.
Vojaki so se domov vrnili
in svoje žene razveselili.

Moramo se še kdaj spomniti na to,
da se čas pozabil ne bo.
Res, da vojna huda se zdi,
a bogata zgodovina pripada ji.

Maks Kosmač, 8. a

NAŠE ŽIRI

Prelepa kotlina in pridni ljudje,
okupator pa hoče vse lepo od nje.

A Žirovci pogumni zbrali so se,
da skupaj se uprejo
in jim pokažejo roge.

Partizani v gozdu čakajo vse,
ki želijo zavzeti si naše kraje.

Kurirji pogumni po skrivnih poteh,
dostavljajo pošto skriti od vseh.

Skupaj povezani v NOB-e,
Nemcem se hlače že tresejo,
ter še zobje.

Zmaga bo naša,
okupator to ve,
zato jo ucvrl je nazaj čez gore.

Žiri so svobodne
in spet srečni ljudje,
spomin pa ostane
na vso to gorje.

Erik Peternelj, 8. c

DRUGA SVETOVNNA VOJNA NA ŽIROVSKEM

V Žirovskem predelu, tam nekdaj doma,
so odmevali strelci, boji za svobodo, krik vseh src in doma.
Leto enainštirideseto, spomini grenki, strašljivih
življenje prepleteno z upanjem in bolečini krivih.

Nemci so vdirali, okupacija tiha,
ljudje skrivaj tihotapili, srca polna krika.
Partizani v gozdovih, hrabri bojevniki,
bili so upanje v temnih časih, vstajniški junaki preveliki.

Otroci so skrbeli za dom, za njivo,
sanje o svobodi nosili v sebi, čisto taho.
Zazvenele so puščice, zlovešče granate,
a Žirovci so kljubovali, neustrašno srca darovali.

Skrita so bila orožja
v srcih upanje na boljši jutri, vse do zadnje obdobje.
Skupaj so stali, domovino branili so junaki,
z vero v svobodo so premagovali strah in hud zamah.

Leto se je vleklo, bitke so bile krute,
a upornost Žirovcev je bila trdna kot skala nezljomljiva.
In ko je sonce spet zažarelo na nebu modrem,

svoboda je zasijala, zmagoščavna, v očeh veselje, brezmejno.

Danes stoje spominski kamni, pričevalci tistega časa,
da nikdar ne pozabimo, da zdaj v miru živimo, svobodni in ponosni,
Ker naša zgodovina nas uči, da smo močni.

Ajda Peternelj 8. a

ČAS, KI GA NE SMEMO POZABITI

Pozdravljeni, sem bukev na griču ob poti na Žirovski vrh. Stara sem že več let in preživelu že veliko stvari ter slišala že veliko zgodb. A to je zgodba, ki je bila še posebej pomembna za Žiri in za prebivalce Žirov. Čas je preteklost, sedanjost in prihodnost. Preteklega časa pa ne smemo pozabiti, čas vojne in okupatorjev.

Tisti čas je bilo mirno, ljudje so hodili pod menoj in se družili, saj so govorili in občudovali mojo krošnjo. Pričovedovali so si zgodbe in nekatere so bile lepe, druge žalostne, tretje smešne. Nekega dne pa so na mojo prag stopili drugačni ljudje, njihovega jezika nisem poznala, bili so tujiči čudno oblečeni, takih ljudi še nisem videla. Za seboj so vlekli veliko kovinsko vazo, ki je bila na začetku bolj zožena proti koncu pa bolj ovalna. Na koncu pa je imela vrvico. Ko so tujiči prižgali vrvico se je slišal BOOM! in iz kovinske vase je priletela velika krogla. Sumila sem da to ni dobro in imela sem prav. Ljudje, ki so se prihajali družiti pod mojo krošnjo, jih ni bilo, slišala sem krike in vohala kri. Nato pa sem začutila, da pod menoj nekdo leži in bila sem vesela in si mislila, da je vsega konec, a sem se zmotila. Bili so trije možje oblečeni v zeleno in govorili so o italijanski vojski in o topovih. V rokah so imeli neke dolge palice, iz katerih so streljali naboj. Bili so na preži. Možje so postrelili del italijanske vojske, ki je hodil mimo. Ko so opravili, so se šli skrit v notranjost gozda. Italijani so kmalu po tem ugotovili, da nekdo pobija njihove vojake. Nisem vedela, o čem govorijo, ampak ko so počivali, so govorili čuden jezik in trudila sem se ga razumeti. Razumela sem samo to, da bodo prišli Nemci. Z Nemci niso bili ravno prijatelji bolj sovražniki. Tisto noč nisem morala spati; ves tisti smrad po truplih in kri, ogabno. Naslednje jutro so tisti trije ljudje oblečeni v zeleno z nekakšnimi palicami v rokah prišli k meni se pripravili za prežo in čakali ter se med tem časom pogovarjali o Nemcih in kakšni so. Rekli so, da nimajo srca, da so kruti in res je bilo. Med njihovo prežo ni bilo sovražnikov zato, preden so odšli so prijeli palice, tako da so bile navpično dol in rekli: »Mi smo partizani.« Nato pa so odšli v gozd. Tisto popoldne so prišli še nekakšni tujiči in postavili visoko mrežo tik pred menoj in okoli so v širini dveh metrov po celi liniji notri vkopali neke žogice, iz katerih so visele žičke. Na hitro so si odpočili pod menoj. Nato pa so vstali in zavpili: »Za Hitlerja!« in odšli. Vse živali v gozdu so prihajali gledat, kaj se dogaja in katerakoli je stopila na pas dveh metrov od ograje, se je slišalo BOOM! in žival je umrla. Partizani so slišali pok in prišli pogledat, rekli so, da je to polje dveh metrov minirano, kar pomeni, da so tiste žogice v bistvu bombe. Prijeli so se za glave si in rekli, da tako ne gre več naprej in da bodo napadli in jih izgnali iz naših dežel. Preden pa so odšli v gozd, so previdno odvlekli živali v gozd in se skrili. Naslednje jutro že zgodaj zjutraj so se slišali BOOM, POK in BOOM, POK!!!... Partizani so napadli, sem si mislila. Konec bo vsega. Ni šlo zlahka, a našim partizanom je uspelo. Nekaj dni kasneje so Italijani in Nemci odšli in zapustili našo domovino.

Ljudje so vse počistili in začeli graditi porušene objekte. Ponovno so se večkrat dobili pod mojo krošnjo in govorili so, kako so srečni ko so okupatorji odšli in da si ne želijo več tega. No, to je bila ena od mojih zgodb. Upam, da vam je bila všeč in lepo se imejte.

Patricia Bobnar 8. c

SPOMINSKA PLOŠČA V ŠOLI

Sam hodim v osnovno šolo Žiri in se vsak teden srečam z marmorjevo ploščo, na kateri piše Dimitrij Novak. Zdelo mi je znano, saj se tako piše moj ata, tudi ime mu je tako, zato se mi je že posebej vtisnilo v spomin.

Pozanimal sem se, zakaj je tam napisano to ime in izvedel, da gre za atovega brata, ki je bil ubit pred atovim rojstvom. To bi bil stric mojega atija, ki ga žal ni uspel spoznati. Ata in mama sta mi povedala, da je šel v Idrijo. Na skrivaj je vohunil za Nemci, saj je bil partizan. Žal pa so Nemci našli njega in šest njegovih prijateljev, takrat starih 17 let. Vse so strpali v eno od starih hiš, jo zabili z lesom in žive zakurili. To je bilo leta 1942. Moj ata nosi v spomin na ubitega brata njegovo ime, saj se je rodil že po vojni. Še huje je, da on ni poznal svojega brata. Verjetno bi mu, če bi takrat preživel, lahko v živo pripovedoval, kaj vse je okupator v Žireh naredil.

Leto po smrti brata mojega starega ata, torej 1943, so se Nemci umaknili iz Žirov. Tukaj pa so tudi pobrali vse blago za izdelavo čevljev od usnja do pripomočkov. Seveda so po domačijah pobirali tudi hrano. Ljudje so jim jo dali iz strahu, da ne bi tudi njih doletela kruta usoda.

Tudi na mamini strani so v času 2. svetovne vojne doživeli izgubo: dva njena strica sta se pred njimi skrivala v Žirovske vrhu. En Žirovec ju je izdal, tako so ju lahko Nemci našli. Odpeljali so jih v Begunje. Tam so oba ubili.

Verjetno tega časa ne bom pozabil tudi zaradi tega, ker se je to dogajalo mojim starim staršem. Ker so Nemci hodili po Žireh in ker so že leli napraviti Žiri nemške. Sam se ne znajdem najbolje s tujimi jeziki, zato si težko predstavljam, da pride nekdo in ti ukaže, da moraš govoriti po njihovo. Ne vem, če bi vse, kar sem zgoraj napisal, vedel, če ne bi bilo tega natečaja, saj se doma redko pogovarjam o času 2. svetovne vojne. Dolgo je že od takrat, je pa marmorna plošča v šoli tudi spomin na tisti čas.

Maks Novak, 8.a

ČAS, KI GA NE SMEMO POZABITI

Čas, ki ga ne smemo pozabiti, je mogoče obdobje prve svetovne vojne, obdobje Jugoslavije, osamosvojitve Slovenije, a jaz se bom raje osredotočila na datum 23. 10. 1943, ki je bil prav za nas Žirovce zelo pomemben, saj so se prav na ta dan iz Žirov umaknili okupatorji, ki so dlje časa oblegali naše ozemlje.

Civilno prebivalstvo se je 7. 4. 1941, en dan po začetku vojne, umaknilo v okolico Ljubljane, jugoslovanska vojska je razstrelila vse mostove, prvi narod okupatorjev (Italijani) pa je zavzel ozemlje našega kraja. Čeprav so bili ti milejši od Nemcev, ki so v Žiri prišli kasneje, kar lahko sklepam po tem, da je bil se vedno dovoljen pouk v slovenščini in je v našem kraju lahko ostal tudi duhovnik, pa so bili vseeno zasluženi za kar nekaj razdejanja-obstreljevanje Rupnikove linije na Žirovskem vrhu z namenom, da bi se znebili čim več vojakov jugoslovanske vojske, ki so se na srečo že prej od tam umaknili.

Italijani pa na našem ozemlju niso bili dolgo, saj so že 27. aprila istega leta v Žiri prišli naslednji bolj grobi okupatorji, ki so tu ostali tudi dlje časa - Nemci. Ti so zahtevali izobesjanje nemških zastav, pouk v nemščini, tečaje nemščine za odrasle, ponemčenje imen krajev in ljudi, popis in izgon prebivalstva itd. Poleg vseh stvari povezanih z ponemčenjem žirovskega prebivalstva, pa so tudi zaplenili pridelke, avtomobile, uvedli policijsko uro, prekinili povezave z sosednjimi kraji in se znebili duhovnika. Kot pa, da to še ni bilo dovolj so zadali udarec tudi kulturi. Uničili so knjige in gledališko opremo, zaplenili so kinematografsko opremo, naše časopise in druge organizacije pa so nadomestile nemške. Medtem ko so ženske ostale doma, pa so bili nekateri moški vpoklicani v nemško vojsko, kar naredilo težke čase se težje, če na to gledamo z vidika žen, dedkov, babic, očetov, hčerk, bratov, sestrin in drugih osebnosti, ki so izgubile ljubo osebo.

Se slabše so se imeli tisti, ki so živelii ob mejah Žirov s Kraljevino Italijo, Ljubljansko pokrajino in z ze osvojenimi nemškimi ozemlji, saj je bila tam postavljena žična ovira, katero je obdajalo

minsko polje. Spomladi leta 1942, pa so Nemci začeli postavljati utrjevalno infrastrukturo (dva metra visoko ograjo iz dveh kolov, povezanih z žico, pri tleh je bila bodeča žica na tleh pa različne mine in ročne bombe), kar je pomenilo, da so vsi obmejni prebivalci morali podreti hiše in se preseliti drugam. O tem pričajo tudi zdajšnji starejši občani, ki so ta dogodek doživeli v otroštvu. Samo poslušanje takih zgodb me zmrazi, kako je lahko nekdo tako krut in kako hudo je bilo sele tistim, ki so takrat morali izgubiti svoj dom.

Po vsem tem pa končno pridemo do ključnega dogodka, datuma 23. 10. 1943, ko je okupator končno zapustil območje našega domačega kraja. To pa se seveda ni zgodilo na lep način. Rešili so nas naši, slovenski vojaki partizani. Ti so napadli nemške postojanke, ki so bile v bližini italijanske meje. Uspelo jim je prodreti do Fužin, prišli pa so tudi na oblast, kar je Nemcem porušilo povezavo s Škofjo Loko. Prav zaradi tega pa so se okupatorji Žirov od tu umaknili s sabo vzeli 8 talcev, ki so jih pozneje izpustili in izreki znani stavek: "Za vsakega ranjenega Nemca bomo ustrelili 50 domačinov, za vsakega mrtvega pa 100." S tem so odšli, a so s seboj odpeljali 20 vozil obutve in materiala. Del osvobojenega ozemlja smo postali 24. oktobra.

Skozi pisanje sem ugotovila, da je zgodovina našega kraja zelo bogata in da so bili Nemci v tistih časih zelo grobi, nasilni, za nekatere slabi ljudje. Po mojem mnenju so bila slaba le njihova dejanja in njihovo vodstvo, sami civilisti pa so bili normalni ljudje. Seveda to ne opraviči grozovitih dejanj, ki bodo za vedno vpisana v zgodovino kot ena najostudnejših. Prav tako kot Nemci pa so tudi partizani zagrešili kar nekaj groznih stvari. Konec koncev so bili tudi oni vojaki, ki so zaradi izgube bližnjih, velikega tveganja izgube življenja in slabega psihičnega zdravja ubijali in ropali. To so seveda delali v veliko manjši količini kot Nemci, a temu niso upravičeni, to je le omiljeno zaradi njihovega poguma in dejstva, da so nas osvobodili Nemcev. Torej, kljub temu, da so zagrešili kar nekaj grehov, so vseeno bili dobri ljudje, na katere moramo gledati kot nase rešitelje in nasploh hrabre ljudi.

Liza Krvina, 8. c

Druga svetovna vojna je potekala med 1941 in 1945 letom. Takrat so okupirali Jugoslavijo in s tem tudi Slovenijo. Zahodni del Slovenije je takrat pripadal Italiji, vzhodni del so okupirali Madžari, sever je okupirala Nemčija in na jugu je bila Ljubljanska pokrajina. Žiri pa so postale kraj ob tromeji.

Žiri pa so imele tako nesrečo, da so bile na stiku z Rapalske mejo, ki poteka čez Mrzli vrh. Meja je delila Italijo in Kraljevino SHS. Proti okupatorjem se je borila organizacija, imenovana Osvobodilna fronta. Ta se je delila na partizanske čete. Okupatorji so jih hoteli zatreći s hudim nasiljem nad prebivalci. Grozno je, kako so brezčutno streljali talce in ljudi pošiljali v taborišča. Kljub močne vojske okupatorjev, partizanov niso mogli zatreći. Prebivalce Žirov so morali prestaviti oz. umakniti v Ljubljano. Žiri so zavzeli Italijani, ki so bili vsaj milejši od nemške okupacije. Italijani so pustili učitelje, da še naprej izobražujejo in tudi duhovnik je lahko ostal v kraju. Medtem ko pa je Žiri prevzela nemška okupacija, je bila zgodba drugačna. Povsod so bile nemške zastave, namesto slovenskih napisov so tam stali zdaj nemški. Tudi krajevna imena so ponemčili. V šolah je pouk potekal v nemškem jeziku, vsi so se morali naučiti nemščine. Uvedli so policijsko uro in tudi meje so bile močno zastražene. Na žalost so uničili veliko slovenskih knjig, katere so zažgali. Vsi fantje so bili vpoklicani v vojsko. Meja med ozemljem italijanskega in nemškega okupatorja je bila močno obdana z minami in z žičnimi ograjami. Zaradi postavitve močne meje so morali požagati veliko gozda in celo porušiti stanovanjske stavbe in kmetije. Rušiti pa so morali kar lastniki hiš in kmetij. Njim so lahko pomagali delavci za ta namen ali pa ljudje iz okolice. Tudi prebivalci Žirov so se pridružili partizanski vojski. Osvoboditev Žirov je bila 23. oktobra 1943, ko so se partizani odločili za napad na nemške postojanke, te so se nahajale na nemško-italijanski meji. Tri postojanke so stale v Žireh. Ker so partizani zaprli dostop do Škofje Loke, so se odločili odmakniti iz območja Žirov. Partizani so zajeli osem talcev. Da pa so se uspešno odmaknili so razglasili, da bodo za vsakega ranjenega Nemca ubili petdeset domačinov, za vsakega ubitega Nemca pa sto domačinov. Talce so potem izpustili v Gorenji vasi. Žiri so 24. oktobra 1943 postale del osvobojenega območja. V vojni je umrlo približno

tristo triintrideset prebivalcev. Mnogi so življenje izgubili na okupacijski meji zaradi prečkanja ali pa ob utrjevanju meje z ročnimi bombami ali minami. Izvedela pa sem naslednjo zgodbo: Otroci so hodili nabirat bombe na rapalsko mejo. Enkrat pa so jo prinesli domov in jih skrili med trske za v peč. Zjutraj pa so z grozo zagledali, da jih bo mama dala v peč. Poskušali so jo spraviti ven, ko jih je zagledal oče in jih kregal. Nato so nesli stvari bratu, ki je bil v partizanih.

Lahko smo ponosni, da živimo v Sloveniji, ki se je kasneje močno borila za svojo mejo, jezik, himno, kulturo ...

Jaz pa sem vesela, da ima moj kraj, v katerem živim, tako zgodovino in da so bile Žiri krepko deležne v 2. svetovni vojni, saj so bile na tromeji.

Jona Kristan, 8. c

Žiga Jereb, 7. c

AN AVERAGE SLOVENIAN TEENAGER

An average Slovenian teenager goes to school five times a week. He often spends five hours in school. An average Slovenian teenager usually likes sports. He often hates subjects like math or science. At home teenager in Slovenia often plays a lot of videogames. He also spends time on social media or internet. He often does not like to do the housework. He rarely does the homework for school, because he does not like it. In free time Slovenian teenager usually plays sports outside. He sometimes goes to the bars with friends. He sometimes goes for a walk with family or alone. He usually has many hobbies. He often likes basketball, volleyball or sports like this. He sometimes plays an instrument and also spends a lot of time online with friends. He often spends 4 or 5 hours on social media or internet. When teenagers are not online, they sometimes also like reading or spending time with friends.

Žiga Jereb, 7. c

An average Slovenian teenager starts school at 8 am and ends at around 12:20 pm. They have 5-6 lessons per day. They spend time on phones but they don't spend a lot of time on them because they know it is not good for them. They hang out then they are phones and go with friends on the playground or go out on stadium and chat with classmates. They do the house work once a day. I have sports 3-4 times a week. I do karate and horse riding. I often do my hobbies. On Monday I have school like every other day then I have training of karate but then I have right after school for my dog. I go there twice a week. On Tuesday I have school. Then I have free time, I go out with my friends and classmates or something like that. Wednesdays are the same as Mondays school, training, dog school. Thursdays I'm all day free besides school. On Friday I have school but then go to girl scouts. At the end of the week I usually go on a sleepover at my friends' house. I often spend around 2h per day reading.

Nika Oblak, 7. c

An average Slovenian teenager is not very obsessed with phone. An average Slovenian teenager is in school usually 6 or 7 hours. In school we have 5 or 6 lessons. I am bored in school. When I come home I eat. After lunch I do my homework. When I do my homework I go on playground and I play with my cat Mars. When I finish, I take a shower. After shower I go to bed and I go to sleep.

Lana Špik, 7. c

An average Slovenian teenager spends six - seven hours a day in school. He has got six lessons a day. When he comes home he spends one hour doing homework. He often has activities, for example football, basketball, volleyball, music school, dance lessons and other. In his free time, he goes out and he meets with his friends. They like to chat, play sports and make selfies. Slovenian teenagers spend two - three hours a day on social media. They usually use Snapchat, TikTok, Instagram, YouTube, often also Facebook and Be real, rarely Twitter. More and more Slovenian teenagers often play video games and online games. In the evenings and during the weekends they spend a lot of time with their families, cooking, baking and watching TV. I mostly enjoy sleeping.

Viktorija Žakelj, 7. c

An average Slovenian teenager usually wakes up at 7 am. Their school starts at 8 A.M. They usually spend 5 to 6 hours in school. They mostly have 5 or 6 classes. They like sports like football, basketball or volleyball. In school they like the subjects PE and art but they don't really like maths and English. In their free time they like to go outside and hang out with their friends or play sports. They also use their mobile phones or computers. Almost every Slovenian teenager has got a mobile. On their mobiles they like to send messages to their friends or watch videos. They don't use their mobiles and computers as much as English kids do. They usually spend 2 and a half hours a day on their mobiles and computers. In the evening they eat a small meal, brush their teeth and go to sleep at around 9 P.M.

Kaja Kolerič, 7. c

An average Slovenian teenager doesn't spend a lot of time on social media. Teenagers spend free time with friends or they study. Slovenian teenagers have often six or five lessons in school. Teenagers are in school five or six hours a day. After school teenagers sometimes hang out with friends or they study. Teenagers' home life is sometimes interesting. Teenagers in Slovenia do sports or they have some hobbies. An average Slovenian teenager is often very sporty. An average Slovenian teenager often spends one or two hours a day on the phone.

Tinkara Vidmar, 7. c

Slovenian teenagers get up at seven o'clock. Then they go to school and they are there five or six school hours. After two school hours they have a snack. After a snack they have three more school hours and then they have lunch. During the lunch they talk to their schoolfriends. After lunch they go home. At home they read, or play games, or call friends. From time to time they are very bored. Slovenian teenagers like basketball and football. Some girls like horse riding, some boys though games on computers. Slovenian teenagers go to sleep at ten o'clock.

Livija Baldasin, 7. c

Teenagers in Slovenia go to school every day except Saturday and Sunday. In school we usually have 5 lessons. When we are at home we do our homework and housework. In free time we usually hang out with friends, listen to music, play some instruments or do and watch sports. In Slovenia, the most popular sports are basketball, football, or volleyball. On the social media we are usually 14 hours a week that is 2 hours a day. An average Slovenian teenager doesn't really like to read a book, they prefer to go online. At the weekend Slovenian teenagers sleep long, unless they have to do something else. We try to eat five meals a day.

Neža Markelj, 7. c

An average Slovenian teenager spends 5 hours in school. He has got 5 to 6 lessons a day. An average Slovenian teenager at home often does the housework and helps his parents. In their free time, they do their homework and they hang out with friends. An average Slovenian teenager plays many sports. Most popular ones are basketball, football and floorball. They also have hobbies. An average Slovenian teenager usually spends 14 hours online a week. That's 2 hours a day. When they are not online they spend time with their friends face to face.

Tilen Eniko, 7. c

An average Slovenian teenager goes to school five days a week. We are at school five to eight lessons a day. At school we learn different subjects, for example, science, history or geography. After school we go home and we do the homework and housework. At home we eat meals. In our free time we sometimes go outside. We are often online, play computer games, or watch TV. For hobbies we have different things, we often do sports like basketball, football or running. Teenagers sometimes do art or play music. We rarely go to bed soon.

Laura Kavčič, 7. c

Teenagers from every country often like to spend their free time with friends, listen to music, go to some sport clubs, go to parties and are engaged in other sport interests. Teenagers in Slovenia mostly train football, basketball, go to judo or karate clubs several times a week. Someone like ice skating, rollerblading, skateboarding or doing something else. But due to modern technology, mobile phones and computers they spend everyday more of their free time on the internet. Consequence of this is every year more overweight teenagers. In the covid pandemic Slovenian teenagers spent around 7 hours a day in front of the screens. Half of this time was needed for school but other time was for social media. Instead of spending time together they are often sharing texts and photos on social media like Snapchat or Instagram. More than half of the teenagers in Slovenia play computer games all day. In Slovenia more than 63% of kids have mobile phones. But when they don't watch phone they sometimes like to go to the playground, read books or bake cookies. It will be better to spend free time with family on fresh air and exercise every day, because it has a good effect on us and our health.

Naja Bajuk, 7. c

TRIP TO POHORJE

FIRST DAY

At eight o'clock we got together at the bus station next to school. The bus ride took three and a half hours. We stopped at a petrol station and ate our sandwiches. When we arrived we unpacked and ate our lunch at the hotel Zarja. Then we went on a short hike in Pohorje. After the hike we ate dinner and went to our rooms. We were really tired and went to sleep.

DAY TWO

We woke up, ate breakfast, went to clean our rooms and went on the longest hike in Pohorje. The hike was about 6 hours long. We stopped by waterfall Skalca and made some pictures. We went to see a famous church of St. Bolzenk. When we came back we had lunch. At half past eight a beekeeper told us more about bees. After the lecture we could watch the Champions League. At eleven in the evening we went to sleep.

DAY THREE

Like always in the morning we ate breakfast and cleaned our rooms. Then we went to trip to a Mariborska cottage. We went to Ruška cottage and learned about forests. We came at three pm and ate lunch. Later a biologist and taught us about rocks, fungus and medicinal plants.

DAY FOUR

That day we spent a lot of time in the nature. We were making posters and then we presented them. We went to a trip to Areh. There we played disc golf. In the evening we had an orientation run.

LAST DAY

The last day we ate our last breakfast and packed our things. We took a bus to see the sights of Maribor and learned new things about it. For the last fun we stopped at corn maze in Maribor. The trip home was long but fun, because we played a lot of games.

Erik Poljanc, 8. c

THE SCIENCE CAMP IN POHORJE

On Monday we met beside Top Caffe at 8.00 and went on the bus.

When we arrived to hotel Zarja we met our leader Miro. He explained the rules to us and we went to our rooms. we unpacked all our things and had lunch.

We learned how to orientate, we also had a competition in the evening and then went to sleep.

On Tuesday we first woke up, had breakfast and cleaned our rooms which were graded later. We had a hike on which we went to the Skalce waterfall, saw the church Bolfenk and learned more about Pohorje. After we returned to the hotel, a lady taught us more about bees. Then we went to sleep.

On Wednesday we learned about trees like the differences between the fir tree and spruce. We returned and after lunch a woman came and we learned about mushrooms, rocks and plants. After dinner a man showed us more about rafts.

On Thursday the morning was the same and we also had to make a presentation. Then we had another hike to a church, and played disk golf. After returning we had the orientation run. After dinner we had a dance that was really fun. Of course we always had a lot of free time.

On Friday we packed our things and came back home.

Eva Pečelin, 7. a

Lucija Janša, 5. c

SCIENCE CAMP IN POHORJE

On Monday 2.10.2023 eight graders gathered at the bus stop next to our school, put all our luggage in the bus and van provided and made our way to Pohorje. The drive took around 3 hours, and we had a short break at a petrol station.

Soon after arriving to hotel Zarja, we were informed about all the rules we had to follow and then made our way to our assigned rooms. They served us lunch and quickly after we went on a 3-hour hike. We stopped at the glažuta where we learned some interesting facts. They taught us how to orient ourselves in nature with and without devices.

After we returned, there was a quiz male sive celice in which students from class 8.B won. We all returned to our rooms and fell asleep.

On Tuesday we woke up, had breakfast, reminisced about the day before and quickly got ready for our 5-hour hike. We visited waterfall Skalca, took some pictures and then headed off to our next destination. That was hotel Bellevue, that had a shocking backstory. There we enjoyed some lunch and ice cream, visited the church of St. Bolfenk. After we returned, we had some free time in nature and dinner. After dinner, we had a lecture about bees and beekeeping and after a tiring day we went to sleep.

Wednesday was in my opinion the most boring day. The morning was the same as always. We went on a short hike to Maribor cabin, where we enjoyed some sightseeing. Then followed a visit by a biologist, who taught us about the plants that grow near Pohorje and how they can provide for us or harm us. In the evening we had a lecture about rafts. We all returned to our rooms and shortly after fell asleep.

Then came my favourite day, Thursday. The morning was like the usual, except we started making posters on different themes that we learned at the science camp. Afterwards, we went on a hike to the church of St. Areh and Ruška cabin, where we enjoyed some ice-cream. Then, we spent some time playing a new game, disc golf. It was a bit confusing at first, but we really enjoyed it. When we returned to our hotel, we had some free time and then we presented our posters. After a delicious dinner, we went outside and started our orientation run in the dark. Once all the teams made it past the finish line, we had a quick shower and made our way down to the dining room, in which the dance was held. We danced until around 12.30 am, returned to our rooms and fell asleep.

On Friday, we had some extra time in the morning to pack all our things before we headed to Maribor. We split into two groups and my group went on a bus ride around Maribor first. We learned some interesting facts and saw multiple different buildings. Afterwards we tested our critical thinking skills in the corn labyrinth. Once we were all reunited again, we had lunch and made our way back to Žiri, where our parents were patiently waiting for us.

Magdalena Mitrova, 7. b

POHORJE SCIENCE CAMP

The previous week the student of the 8 th grade went to Pohorje hills, located in the north-east of our country. We slept in a local hotel named Zarja in rooms of 2 to 8 people. Every day we had 4 meals, a hike and an hour to write down the notes from the previous day. On most days we also had lectures presented by the experts of the field the lecture was about. For example about bees, mushrooms, stones, rafts and flowers.

On the first day we rode in a bus for about 3 and a half hours before we arrived at our hotel. After that, we settled it, ate lunch and prepared for a hike. The hike was about 3 hours long, so we were quite exhausted. We had dinner and a quiz. We went to sleep at about ten thirty in the evening.

The highlight of the second day was the 5 and a half hour hike and a football game that we were allowed to watch after. We also wrote down the notes from the previous day and obviously we ate. After dinner we had a lecture about bees. We went to sleep at the same hour as the previous day.

Wednesday was the third and the most boring day. We had a short hike, 2 lectures, one about stones, mushrooms and different flowers and one about rafts that were used to transport wood. To spice the day up, we had some free time before sleep.

One of, if not my favorite day there was thursday. We woke up and once again wrote down the notes from Wednesday. Then we worked in groups to create a poster about a certain subject we learned about. Then followed lunch and a hike to Areh. There we went into the church and the hut where some of my classmates bought ice cream. After we returned we had dinner and an orientation run in the dark. We went to sleep for the last time in Pohorje.

On Friday we sighted Maribor and tried not to get lost in a huge corn labyrinth. We had lunch and drove home for about 3 and a half hours arriving at about five o'clock happy, exhausted and full of memories.

Liza Krvina, 8. C

SCHOOL CAMP AT POHORJE

Monday:

- Woke up, got ready, left home
- Arrived to the bus station, picked up my school lunch
- Drove for about 2 and a half hours, had one stop for lunch
- Arrived to our destination-hotel Zarja, unpacked suitcases, rest, had lunch
- Hike, orientation, Glažuta
- Dinner, rest, quiz, went to sleep.

Tuesday:

- Breakfast, room grading, made a though pattern of Monday
- All-day hike to waterfall Skalca
- After the hike: showered, free time, played games, talked to my friends
- Dinner, presentation of beekeeping, went to sleep.

Wednesday:

- Breakfast, room grading, though pattern of Tuesday
- Hike to Maribor cottage, learned the difference between a fir and a spruce
- Came back, had lunch, free time outside
- A biologist came for a visit, learned a few new things about plants, mushrooms
- Had dinner, rest, a rafter visited.

Thursday:

- Brekaftast, room grading, though pattern of Wednesday, making posters
- Hike to St. Areh's church and to Ruška koča
- Played discgolf (awful)

- Had free time after the hike, presented our posters, dinner
- Had an orienteering run around the hotel (terrible)
- Rested, packed our suitcases, dance, sleep.

Friday:

- Breakfast, packed, cleaned up our rooms
- Learned some facts about Maribor
- Went to a corn maze (horrible)
- Headed home
- Family surprised me with a new pet-rabbit Billy.

Everyday we first had breakfast and room grading then a hike. On Monday we had a hike to the Glažuta, after we unpacked our stuff. On Tuesday we walked to the Skalca waterfall. On Wednesday our hike led to Maribor cottage. On Thursday we had a hike to St.Areh's church and to Ruška koča. On Friday we didn't have a hike but we went to a corn maze. During our freetime we played games, talked or braided our hair. We were visited by a biologist, a rafter and a beekeeper. We learned the difference between trees. We even had an orienteering run around the hotel in the same groups as at the poster presentations and making. We learned some new symbols. The food was good but it had a lot of spices. There was a cat at the hotel and it was really cute. On Thursday we had a dance but I could have been sleeping instead. It was really fun but exausting.

Žana Oblak, 8. b

Vid Kokalj, 8. b

WHO'S WHO AT THE ŽIRI PRIMARY SCHOOL?

The school librarian Nastja Šink is an important part of the school and its library. She sorts the books and helps you and others find them. She starts at 7 AM and ends her shift at 3 PM. When a teacher is missing, she can replace him as a substitute teacher. At the beginning of the school year she prepares us books for studying and shows us where we can find extra studying material. She also remembers to remind us when we keep a borrowed book for too long and need to return it. She is very hard working. Without her the school and the library would be less interesting. She is also friendly and liked my many students.

Matic Podobnik, 9.C

The school librarian. She works in a school library. She is a very important person, because we can borrow books for the reading badge. She starts her day at 7.00 and ends her work at 15.00 when the library closes. Most of the time she works in the library, but also has other classes if some teachers are absent. Every year she also does a presentation for children that go to the first grade. Also she allows you to study in the library if you are waiting for other classes. I would say a librarian is needed, because you have a library in the school and you wouldn't need to go to the town library to get the books.

Anže Padovac, 9.C

Mrs. Branka Grošelj is the bobbin lace teacher at the Žiri primary school. She usually begins with work at 7am. When students have lessons she goes home. She gets back again at 12am. Mrs. Branka teaches young lace makers from second to ninth class. Each class have own lacing lesson three times a week. This work is very stressful for Branka, especially work with some children from the second grade. And when there are older students in her class, she finishes laces for them. During holidays she often organises lace exhibitions. She prepares more talented lace makers to different competitions. She ends with work at three pm.

Terezija Praznik, 9.B

I will present a very important person in our school. He is a janitor and his name is Marjan Omrzel. He has a lot of work to do around the school. In the summer he needs to mow the grass every week. In the winter time he has to shovel the snow around the school. He has to have a lot of skills, knowledge and experience. When something gets broken he has to know how to fix it. I know that he is a good skier because he goes with us on winter school in Cerkno. In his free time he spends a lot of time in the forest because he is a hunter.

Frenk Pečelin, 9.A

In my school, being a cook is a very important job. A lot of people say, that you are completely different when you are hungry. And in our school it is the same. One of the cooks is nice and kind miss Erika Gladek. She has a job to make food for students, who are on diet. This part is very important, because a lot of students are allergic to some kinds of food. For example milk, eggs... Erika starts job early, because they need to cook meals for everyone in the school. She finishes work after 2 PM, when you can not get meal anymore, because the canteen is closed. At the end of her work day, she needs to help with cleaning the kitchen.

Lara Mole, 9.C

Mrs Damijana Jesenko Capuder is a secretary in our school. She works from 7 am to 3 pm. If you are late, you must ring on the school intercom. Then she answers and opens the door. She writes records on the meetings and conferences. She answers the school phone. She is an important person in our school. Damijana is very kind. In her free time she goes to the gym.

Lucija Peternel, 9.c

Our school has a library where you can borrow books to read at home. Mrs. Nastja Šink is our librarian who works in our school. She controls who borrows the books and does or does not return them. There is a computer where she can see all of the information about books in our school. At the end of the year she checks if every student has returned their books. And at the start of every school year she makes sure that every student has their books for a new grade. We have computers that every student can use when they are in the library. She makes sure that there is not too much noise in the library so some students do not get distracted while studying. Sometimes we have our Slovenian class with her, so we can explore and find out more information in books. She works every day from 7AM to 4PM.

Lara Jenko, 9.b

Mrs. Mateja Leskovec is a physics teacher. She is also a math teacher and the main teacher of class 9.a. She works in primary school Žiri. Her classroom is a physics class on the second floor. She is a good physics teacher if you ask me. We often joke and laugh in our class. She's nice but sometimes she can be strict if you talk too much in class. She's from Idrija, which means she has to drive from Idrija to Žiri and back every school day. We spent the last 3 years with her as our main teacher. She's going to be our main teacher for one more year until we go separate paths to high schools.

Maja Eniko, 9. a

Mateja Leskovec is my physics teacher. She works at oš žiri. She also teaches math. Mateja Leskovec is my main teacher. She gets angry quickly if you're not nice and respectful to her. She is 54 years old. She explains physics quite well but I don't know about math because she doesn't teach me. She comes to work from Idria. She also has a pretty strong Idrian accent. Overall she is a good teacher.

Jošt Novak, 9.A

Jasmina Zalar is my main teacher in primary school Žiri. She teaches sport from fifth to ninth grade. Between our snack break she visits us almost every day. She is a very positive person. After school she has a basketball training. She trains young selection. Then she finally goes home. I think she is a very good sport teacher. Jasmina is one of my favourite teachers in primary school.

Tadej Filipič, 9.c

Mrs .Juliana Gantar is a biology teacher. She starts work at around 7 o'clock and ends at around 2 o'clock . Biology is a very interesting and very difficult subject , but the teacher always tries to explain everything we don't know. I am a new student and many thing are not clear to me, but teacher Juliana always explains them to me .

Jana Mikić, 9. a

Mrs. Mojca Miklavčič was our biology teacher for classes from 5 to 7. She has brown curly hair. Her class is on the third flour of our school. She usually comes to school at 7.40 am. She always helps the students with all kind of things. Her tests were quite easy and we usually had good grades. She also teaches housekepping but only in class 5 and 6. We learned there some basic skills that you need in life, like sewing, knitting and cooking. I remember the day when we needed to make herbarium. This was least favourite homework. But I still have my herbarium on a bookshelf. She is a nice teacher and if we met we have a nice talk.

Gaj Gluhodedov 9. c

Is a person who is employed in school or other facility. His job is to take care of the objects around the building. In our school we have two janitors. Mr. Drago Eniko and Marjan Omerzel. Their job is for example- to mow the grass, to fix things, make some decisions about the facility and things like that. For this job, you have to be skilled and know lot of things. In his job, he uses deffrent tools like: Hammers, screws, pliers... So he usually keeps his tools in a special room or cabinet. He is also dressed in work clothes and protective footwear. Like I said, he works in diffrent buildings like kindergardens, apartment buildings, business buildings ...

Lia Krvina, 9. c

Mrs Mojca Miklavčič has curly hair. She is teaching Gospodinstvo and Naravoslovje. She is teaching 4 to 7 grade. She was teaching us for 3 years. I didn't get on well with her because I didn't listen to her. So in gospodinstvo and naravoslovje I had worst grades on my testes. Someday had us do a homework: We had to make a Herbarium. It was really incredible homework.

Jan Poljanšek, 9. c

Nastja is our school librarian. She has brown hair and a very good style. She is very helpfull and kind. This is why I always like to go to the library. If you ask her about books she happily answers and helps. If you have a book at home for too long she doesn't get angry easily, she politely warns you. She works everyday from seven AM to three PM and is always there to help. If our other teachers are absent she replaces them and teaches in the class. Sometimes we go to the library and she tells us interesting facts about books or writers. Sometimes we also watch videos she prepares for us. I think she is a very good librarian and is doing her job very well.

Lucija Petrovčič, 9. c

Teacher Julijana Gantar. She teaches biology. Biologi is an important subjekt, it teaches us about the nature and about ourselves. Sho knows some things that nurses and doctors need to know, she knows how to do first aid. And she has an important thing to do. She is writing a menu for us. And she is good at it. She teaches us for a competition about diabetes. Julijana Gantar is a good teacher because she is teaches us very well.

Neža Poljanšek, 9. c

Miha Mlinar is a PE teacher. He works in Žiri primary school. Miha organises sport days. He takes care of safety and control during sport activities. Miha also encourages students to develop team skils, fair- play and sportmanship. With his energy and passion for sports he encourages students to play sports and mantain a healthy lifestyle..

Žan Slabe, 9. b

Laura Kavčič, 7. c

MIS DEPORTES FAVORITOS

Mi deporte favorito es el atletismo. Me gusta correr. Yo necesito las deportivas. Mis deportivas favoritas son Nike. Necesito también una camiseta y pantalones. Mi deporte favorito es esquí también. Para esquiar necesito ropa cálida, esquis y casco. El año pasado yo esquié en Nassfeld. Yo quiero esquiar en Dolomitas.

Jona Kristan, 8.c

Mis deportes favoritos son el voleibol y el baloncesto. Hoy voy a escribir el voleibol. En voleibol, tú y tu grupo intentáis hacer rebotar la pelota al otro lado de la red. Es un deporte muy divertido y dinámico. El voleibol también es ideal para principiantes, porque no es demasiado exigente. Puedes registrarte en el club en cualquier momento. Nuestra profesora Barbara nos enseña voleibol. El profesor te ensañara el rebote bajo y el rebote alto y los saques.

Sara Deronja, 8.b

MI FAMILIA

Mi familia es muy unida y un poco divertida. Yo llevo ropa holgada. Me gusta escuchar música rock, a mi hermana le gusta escuchar música pop croata. Mi madre es sonriente y divertida. Mi padre es divertido, conversador y le gusta escuchar música croata. A mi madre le gusta escuchar música variada. A mi madre le gusta leer, a mi padre le gusta andar en motocicleta, a mi hermana le gusta jugar a los bolos y a mí me gusta escuchar música. También tenemos un perro. Nos amamos mucho. Nos encanta reír.

Žana Oblak, 8.c

YO SOY ASÍ

Me llamo Sara y tengo catorce años. Mi apellido es Podlesek. Vivo en Žiri. Mi cumpleaños es el once de enero. Yo soy eslovena. Hablo esloveno, inglés y español. Mi padre se llama Jani y mi madre se llama Andreja. Mis hermanos se llaman Matic y David. Me gustan dulces y color azul. Tengo miedo de arañas. Me gustan gatos, serpientes y lagartos. No soy ni alta ni baja. Soy delgada y joven. Tengo el pelo largo, liso y castaño. Tengo los ojos marrones. Llevo las pulseras, el collar y el pendiente. Mi estación favorita es invierno. Yo tengo un gato. Mi deporte favorito es fútbol y me gustan el rap y el hip hop. Llevo el jersey gris, la camiseta negra, los vaqueros azules y los calcetines blancos.

Sara Podlesek, 8. c

Me llamo Eva y mi apellido es Pečelin. Yo tengo 14 años. Tengo el pelo castaño y los ojos verdes. Yo soy baja y delgada. Mi color favorito es negro. Yo juego al voleibol. Me gusta esquiar y nadar. Tengo un conejo. Se llama Daisy. Mi madre es Klavdija. Mi padre es Tomaž y mi hermano es Anže. Yo tengo 4 primas y un primo, 2 tíos, 2 abuelas y un abuelo. Vivo en la casa.

Eva Pečelin, 8.a

Yo soy pequeña y delgada. Soy rubia y castaña. Yo soy joven y guapa. Tengo el pelo largo y denso. Tengo los ojos azules. Yo no tengo pecas. Llevo gafas. Tengo un lunar en el rostro.

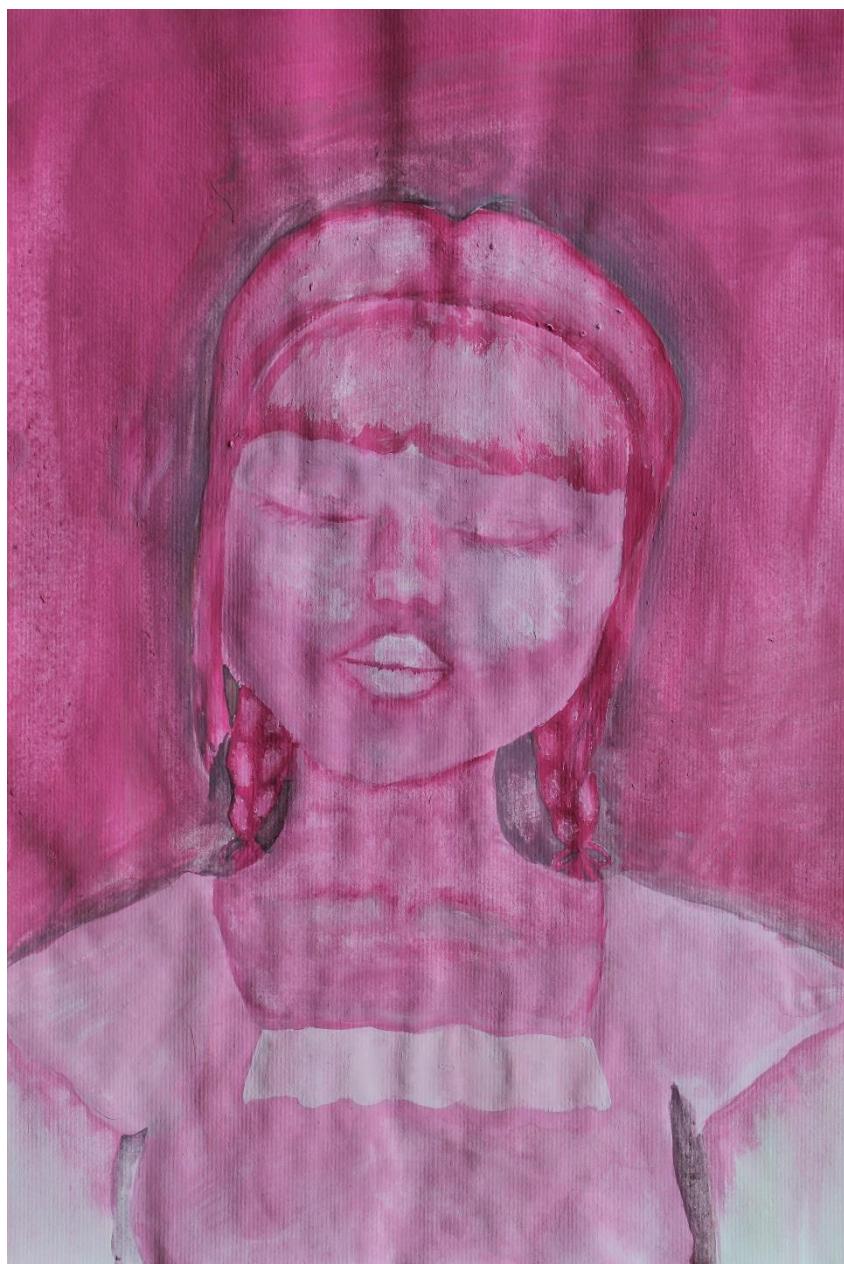
Maja Sotlar, 8. a

¡Hola! Me llamo Jurij Cankar. Tengo 11 años. Mi cumple es el 1 de febrero. Mi nombre se escribe: jota – u – erre – i – jota. Mi color favorito es verde. Mis animales favoritos son llama, pantera negra y conejo.

Jurij Cankar, 5. c

¡Hola! Me llamo Svit. Mi nombre se escribe: ese – uve – i – te. Yo estoy muy bien. Tengo diez años. Mi cumple es el dieciocho de marzo. Mis colores favoritos son amarillo y rosa. Mi padre se llama David, mi madre se llama Kaja. Tengo una hermana, tiene trece años.

Svit Pagon, 5. a

Sara Deronja, 8. b